

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de **Catedra de Limbă şi Literatură Engleză** a Universității din Bucureşti.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Şase.

Verbul. III.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană
Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

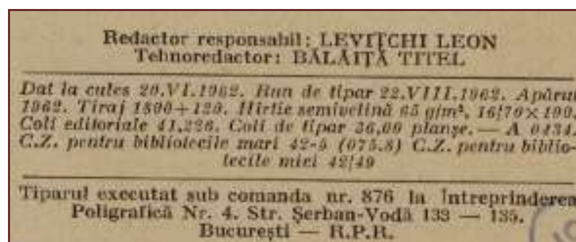
UNIVERSITATEA
DIN BUCUREŞTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

ISBN: 978-606-92388-6-8.

Re-editare în facsimil de

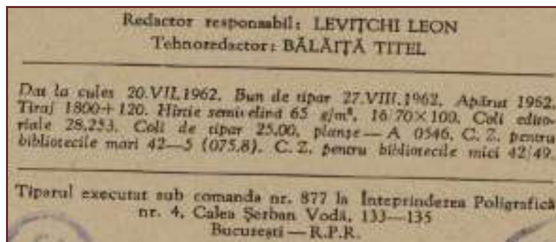
C. George Sandulescu şi Lidia Vianu.

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hirtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planşe.— A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Intreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Şerban-Vodă 133 — 135. Bucureşti — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIŢCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIŢĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hirtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planşe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075.8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Intreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Şerban Vodă, 133—135 Bucureşti — R.P.R.

Această Gramatică a fost redactată în perioada în care Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universităţii din Bucureşti era situată în clădirea Universităţii din Strada Edgar Quinet. Era, practic, singura Catedră de Engleză din ţara românească!

Cu vreo 12 cadre didactice în total, şi cu numai o duzină de studenţi în fiecare din cei cinci ani de studii...

EPLC şi cei doi Editori ai *Gramaticii Catedrei* ţin să-şi exprime pe această cale mulţumirile cele mai sincere D-lui Conf. Octavian Roske, Şef al Catedrei de Limba şi literatura engleză în momentul de faţă, care a avut amabilitatea să pună la dispoziţia noastră exemplarul din Gramatica Catedrei după care am realizat Facsimilele care formează cele nouă volume ale acestei Gramatici, iniţial tipărită în două volume de aproape 500 de pagini fiecare. Acest act are o deosebită însemnătate, întrucât reprezintă implicit sprijinul acordat de Catedră la realizarea acestor volume.

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

Inițial publicată în 1962 de

Catedra de Limbă şi Literatură Engleză a Universității din Bucureşti.

Re-editată online în 2011, în nouă volume separate,

de

C. George Sandulescu şi **Lidia Vianu**.

Volumul Şase.

Verbul. III.

Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

PREFATORY NOTE 2011.

I take it upon myself to release into the public domain what was called, within the University as a whole, and in particular within the English Department, as – in Rumanian – *Gramatica Catedrei*, for years and years during the 1960's and afterwards.

We are convinced that there are no objections against this publication on internet for a wide variety of reasons.

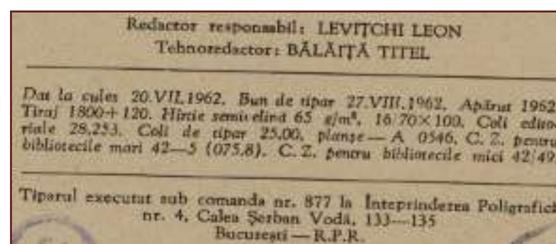
First, there is, for the time being, nothing more comprehensive, more modern and more up to date, equivalent to what we have in front of us now; and that is in itself a sufficient reason for publication.

It was done on the initiative, enthusiasm and boundless devotion of one single person—Leon D. Levițchi. He was not only the sole Coordinator of the whole work, but he was even "Redactor de carte" appointed by the very Publishing House, as can be seen from the following two "edition-information boxes" (one for each volume), which we have decided to reproduce here below:

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VI.1962. Bun de tipar 22.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 41,226. Coli de tipar 36,00 planșe.— A 0434. C.Z. pentru bibliotecile mari 42-5 (075.8) C.Z. pentru bibliotecile mici 42/49

Tiparul executat sub comanda nr. 876 la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4. Str. Șerban-Vodă 133 — 135. București — R.P.R.

Redactor responsabil: LEVIȚCHI LEON
Tehnoredactor: BĂLĂIȚĂ TITEL

Dat la cules 20.VII.1962. Bun de tipar 27.VIII.1962. Apărut 1962. Tiraj 1800+120. Hîrtie semivelină 65 g/m², 16/70×100. Coli editoriale 28,253. Coli de tipar 25,00, planșe — A 0546. C. Z. pentru bibliotecile mari 42—5 (075,8). C. Z. pentru bibliotecile mici 42/49.

Tiparul executat sub comanda nr. 877 la Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Șerban Vodă, 133—135 București — R.P.R.

His thorough knowledge of the Russian, German and French languages was of priceless value to him, not only as a Grammarian, but also as an outstanding Lexicographer.

What was his sole purpose here? To make this book fundamentally language-teaching oriented at an advanced level.

It was he who distributed all the tasks to the dozen or so contributors (a baker's dozen, in point of fact)—his own departmental colleagues; it was he who collected all the manuscripts from the respective authors; it was he who, then, assembled the whole book, and went through the whole of it, checking everything for absolute accuracy. And, last but not least, it was he who wrote out the chapters about The Noun, and, more importantly, about The Article.

This is a functional Grammar, it is true, but he believed in this theoretical approach from the very bottom of his heart, and flatly refused to know of any other. After all, we must all remember that N. Chomsky only published his very first book in 1957: at that time, the present grammar, was already well shaped up in the mind of Lev Levițchi, the one who had first imagined it. I for one had plenty of opportunities of discussing it with him in private, while I was a second-year student in 1954, and every other week or so afterwards all the time until the day of publication in 1962.

Gramatica Catedrei este un obiect istoric—poate o piesă de muzeu — în care răsună, clar şi limpede, realitățile şi rezultatele de cercetare din anii 1960, 1961 şi 1962 ale Universității Bucureşti—pe atunci numită *I. C. Parhon*. Eu sunt unul dintre prea puținii acum încă în viață care cunoaşte toate detaliile întocmirii ei.

Această gramatică de aproximativ 1000 de pagini a fost redactată de un colectiv format din toți membrii Catedrei de Limbă şi Literatură Engleză la începutul anilor '60. Absolut toți membrii Catedrei au contribuit, mai mult sau mai puțin, la realizarea ei (afară de Ana Cartianu, care era exclusiv specializată în literatură).

Lucrarea a fost realizată fără nici un fel de plată, întrucât a fost considerată, cu aprobarea decanatului, parte din activitatea ştiinţifică obligatorie a fiecărui membru al catedrei pentru anii 1960, 1961, 1962. Tirajul a fost mai mult decât infim: sub 2000 de exemplare. Atât cât se acorda pe atunci tuturor lucrărilor de cercetare ştiinţifică! Publicată de Editura Didactică şi Pedagogică, lucrarea nu a fost niciodată retipărită.

Nu am putut elimina niciun pasaj din cauză că este un document scanat în totalitatea sa. (Editura nu dispune de suficient personal calificat, nici măcar pentru o redactilografiere.)

Încă ceva deosebit de însemnat: această Gramatică de o mie de pagini constituie piesa de rezistenţă pentru cel care va scrie într-o bună zi istoria anglisticii româneşti de la începuturile sale.

Dar, cum ţara are nevoie de o gramatică engleză cât mai cuprinzătoare posibil şi cât mai repede posibil, o publicăm ca atare, în lipsă de altceva: în plus, pentru a facilita consultarea, o facem să intre în domeniul public prin punerea pe internet în mod cu totul gratuit. Învechită şi prăfuită o fi ea, dar e mai mult ca sigur că e mai bună decât nimic !

Poate că o publicăm chiar ca îndemn colectiv: îndemnăm prin această publicare pe toţi angliştii de frunte ai României de astăzi să pună mâna pe condei şi să scrie un echivalent mai abitir! Sunt cu totul convins că această zi e mai apropiată decât credem.

Monaco, 10 mai 2011

C. George Sandulescu

VOLUMUL 6.

VERBUL. III.

Pasivul. Forme nepersonale.

Verbul I. Volumul 4**. Clasificări.**
Verbul II. Volumul 5. **Modalitatea.**
Verbul III. Volumul 6. **Pasivul. Forme nepersonale .**

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

TABLA DE MATERII.

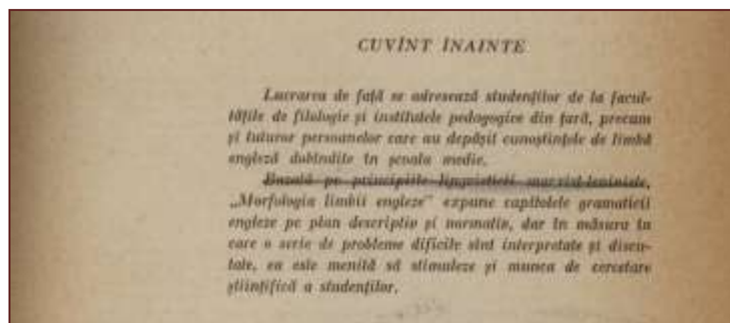
Paginile ediției 2011 sunt numerotate cu cifre romane, de la **i** la **clvi**.
Paginile ediției 1962 sunt numerotate cu cifre arabe, de la 260 la 344.

I. Poenaru: Formele nepersonale ale verbului.

CUVÂNT ÎNAINTE

CUVÎNT ÎNAINTE

Lucrarea de față se adresează studenților de la facultățile de filologie și institutele pedagogice din țară, precum și tuturor persoanelor care au depășit cunoștințele de limbă engleză dobîndite în școala medie.

~~Bazată pe principiile lingvisticii marxist-leniniste~~, „Morfologia limbii engleze" expune capitolele gramaticii engleze pe plan descriptiv și normativ, dar în măsura în care o serie de probleme dificile sînt interpretate și discutate, ea este menită să stimuleze și munca de cercetare științifică a studenților.

LISTA DE AUTORI

Prezenta lucrare a fost alcătuită de următorul colectiv sub îndrumarea lectorului L. LEVIȚCHI:

Lector V. A. ALCALAY: Categoriile gramaticale ale verbului (I, pp. 381–393); Formarea și folosirea timpurilor și modurilor (I, pp. 393–505); Atributul (II, pp. 247–258)

Asistent A. BANTAȘ: Subiectul (II, pp. 175–184); Predicatul (II, pp. 185–191); Acordul subiectului cu predicatul (II, pp. 192–208); Complementul direct (II, pp. 209–223); Complementul indirect (II, pp. 223–225)

Asistent A. GHEORGHIȚOIU: Adverbul (II, pp. 5–48); Prepoziția (II, pp. 49–113); Conjuncția (II, pp. 114–122); Interjecția (II, pp. 123–128)

Lector V. HANEA: Fonetica (I, pp. 19–89); Fraza (II, pp. 151–174)

Asistent P. IANCOVICI: Genul substantivelor (I, pp. 136–156); Topica (II, pp. 276–310); Corespondența timpurilor (II, pp. 311–330); Vorbirea directă și indirectă (II, pp. 331–343)

Lector E. IAROVICI: Scurt istoric al limbii engleze (I, pp. 5–10); Adjectivul (I, pp. 194–229); Pronumele (I, pp. 230–252)

Asistent E. ILOVICI: Afixația (II, pp. 129–147); Punctuația (II, pp. 344–387)

Lector L. LEVIȚCHI: Unele probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze moderne (I, pp. 10–19); Clasificarea substantivelor (I, pp. 93–120); Declinarea substantivelor (v. I, pp. 157–169); Articolul (I, pp. 171–193)

Asistent M. MIROIU: Complementul prepozițional (II, pp. 228–236); Complementul circumstanțial (II, pp. 237–245)

Asistent D. MUREȘANU: Numărul substantivelor (I, pp. 121–134)

Asistent I. POENARU: Numeralul (I, pp. 253–264); Formele nepersonale ale verbului (I, pp. 516–562)

Lector I. PREDA: Verbul, clasificare (I, pp. 226–380); Diateza verbului (I, pp. 506–515);

C. SĂNDULESCU: Subordonarea (II, pp. 259–275)

Revizia lucrării: Conferențiar A. CARTIANU, Lector E. IAROVICI, Lector L. LEVIȚCHI, Lector I. PREDA. Au mai contribuit la revizia lucrării: Lector *V. Hanea*, Asist. *I. Poenaru*, Asist. *M. Miroiu*, Asist. *D. Mureșanu*, Asist. *A. Bantaș*, Asist. *M. Mociornița*; *C. Săndulescu*.

Leon LEVIȚCHI

Câteva probleme fundamentale ale gramaticii limbii engleze contemporane.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Datorită lipsei desinențelor şi a terminațiilor specifice ale părților de vorbire, morfologia, înțeleasă ca parte a gramaticii care studiază schimbarea *formei* cuvintelor, e un capitol foarte restrâns în limba engleză contemporană şi, în general, în limba engleză modernă. Nici preluarea de către morfologie a capitolului *formării părților de vorbire* din lexicologie (compunere, derivare etc.) nu-i sporeşte prea mult volumul.

În practică, totuşi, lucrurile stau cu totul altfel: un număr impresionant de gramatici ale limbii engleze rezervă un spațiu foarte mare *morfologiei*, de cele mai multe ori în dauna sintaxei (de exemplu, un gramatician din Europa de Răsărit, la un total de 461 pagini de morfologie, acordă 106 pagini sintaxei, în anul 1958). Explicația trebuie căutată într-o permanentă (deşi nemărturisită) pătrundere a *sintaxei* în *morfologie*, lucru care, după părerea noastră, este nu numai justificat, ci absolut *necesar* atunci când este vorba de o limbă prin excelență analitică.

«Sintaxa părților de vorbire» este, fără îndoială, un capitol extrem de important pentru o astfel de limbă, dar problemele specifice ale «sintaxei părților de vorbire» (funcțiunile sintactice ale părților de vorbire, raporturile sintactice dintre ele etc.) afectează într-o măsură similară şi limbi de o altă factură, de pildă limbile sintetice. Faptul că în gramaticile altor limbi decât engleza, «sintaxa părților de vorbire» este tratată când în cadrul morfologiei, când în cadrul sintaxei, când ca un capitol de sine stătător, constituind un fel de trecere de la morfologia propriu-zisă la sintaxa propriu-zisă (sintaxa părților propoziției, sintaxa propoziției şi a frazei, topica etc.) nu are o importanță prea mare. În limba engleză, dimpotrivă, discutarea părților de vorbire din punct de vedere sintactic îşi găseşte locul potrivit în *morfologie*, pentru faptul că «sintaxa părților de vorbire» se integrează organic într-o serie de alte «infiltrări» ale sintaxei în morfologia engleză, transformând-o, de fapt, în ceea ce ar putea fi denumit *morfologie sintactică*.

Un alt gramatician din Europa de Răsărit sublinia, pe bună dreptate: «Cu cât o limbă este mai bogată morfologiceşte, cu atât mai mare este independența – e adevărat, relativă – a cuvintelor din ea. Astfel, e mai uşor să stabilim în afara contextului sensul unui cuvânt groenlandez, bogat din punct de vedere morfologic, decât al unui cuvânt din oricare din limbile noastre; cuvintele slave şi italiene se pot de obicei înțelege mai uşor în afara contextului decât multe cuvinte germane; cele germane, mai uşor decât cele engleze şi franceze; cele engleze, decât cele chineze». Citatul ne atrage atenția asupra identificării sensului cuvintelor din diferite limbi în context şi în afara lui, cu sublinierea că în limba engleză, din cauza sărăciei formelor morfologice ale cuvintelor, contextul are un rol hotărâtor în această privință; dar el ne atrage totodată atenția şi asupra importanței contextului pentru identificarea cuvintelor ca *părți de vorbire* (altfel spus, pentru diferențierea cuvintelor de omonimele lor gramaticale «externe»), precum şi pentru identificarea, în cadrul părții de vorbire respective, a *funcțiilor lor morfologice*. La acestea trebuie adăugat faptul că, o dată cu identificarea semantico-morfologică, tot contextul este acela care – în limba engleză – indică, de cele mai multe ori şi funcția sintactică a cuvintelor din propoziție. *Contextul devine, aşadar, elementul hotărâtor al identificării semantico-morfologico-sintactice a cuvintelor din propoziție.*

Transpus în termeni strict gramaticali, contextul înseamnă în primul rând *încadrare sintactică*. Modul în care această *încadrare sintactică*, în funcție, pe de o parte, de intenția vorbitorului (autorului), iar pe de altă parte, de posibilitățile semantico-gramaticale specifice ale cuvintelor, *defineşte* cuvintele ca *părți de vorbire* şi le *fixează sensul* şi *funcțiunea morfologică* într-o propoziție dată poate fi urmărit pe baza ilustrărilor de mai jos:

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de definire a lor ca părți de vorbire şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «externe».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte au dat naştere, prin *conversiune* (Conversion), adică prin schimbarea categoriei gramaticale, altor

părți de vorbire – identice ca formă cu ele –, încadrarea sintactică este aceea care definește partea de vorbire pe care aceste cuvinte *polivalente* o reprezintă într-o propoziție dată și o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «externe» posibile, atunci când această definire și diferențiere nu rezultă dintr-o formă paradigmatică specifică sau când formele paradigmatice ale omonimelor gramaticale sunt și ele omonime (de ex. *lands* – pluralul substantivelor *land* și pers. a III-a singular indicativul prezent al verbului *to land*).

Wishes father thoughts. («Dorințele zămislesc gânduri») Fiecare din cele trei cuvinte ale propoziției poate fi folosit ca substantiv: *wishes* – «dorințe», *father* – «tată», *thoughts* – «gânduri»; iar două dintre ele pot fi forme verbale: *wishes* – «dorește», *father* – «zămislesc» etc. Ordinea strictă a cuvintelor în propoziție – în cazul de față, ordinea cuvintelor într-o propoziție afirmativă, și anume *subiect – predicat – complement*, este aceea care le fixează din punct de vedere morfologic, ca numite părți de vorbire: *wishes* – substantiv, *father* – verb, *thoughts* – substantiv în cazul acuzativ. Folosirea frecventă a cuvântului *father* ca substantiv – «tată» – induce adesea în eroare pe cei care, neglijând problemele conversiunii, încearcă să traducă o astfel de propoziție.

What is it good *for*? («La ce e bun? La ce servește?» *For* poate fi prepoziție, particulă adverbială și conjuncție. În exemplul nostru, *for* este folosit ca prepoziție, ca urmare a faptului că în propozițiile interogative introduse printr-un pronume interogativ, prepoziția poate ocupa o poziție finală – la sfârșitul propoziției, cu precădere în limba vorbită).

Pe baza celor de mai sus se poate formula o regulă fundamentală aplicabilă limbii engleze contemporane, și anume că o formă *polivalentă*, reprezentând mai multe omonime gramaticale «externe», *este*, în context, acea parte de vorbire a cărei funcție o îndeplinește și nu *este folosită* ca acea parte de vorbire, așa cum consideră numeroși autori englezi și americani. În felul acesta se elimină din tratarea părților de vorbire inconsecvențele atât de frecvente ale autorilor amintiți care vorbesc despre substantive *folosite ca* adjective, adverbe *folosite ca* prepoziții, verbe *folosite ca* substantive etc.

Încadrarea sintactică a cuvintelor – mijloc de fixare (definire) a funcțiunilor lor morfologice şi de diferențiere a lor de omonimele lor gramaticale «interne».

Întrucât în limba engleză contemporană numeroase cuvinte pot îndeplini, în urma unui proces de *mutație funcțională* (Functional Shift), mai multe funcțiuni morfologice în cadrul uneia şi aceleiaşi părți de vorbire *polifuncționale*, încadrarea sintactică este aceea care defineşte funcțiunea morfologică pe care partea de vorbire o are în acel context şi o diferențiază astfel de omonimele ei gramaticale «interne».

Categoriile morfologice din cadrul unei părți de vorbire sunt destul de numeroase şi, de cele mai multe ori, diferă de la o parte de vorbire la alta, ceea ce ne îngăduie să distingem cel puțin două situații: *a)* situația în care categoriile morfologice ale uneia şi aceleiaşi părți de vorbire îndeplinesc funcțiuni atât de deosebite între ele încât şi valoarea lor semantică suferă modificări sensibile care, până la un punct, amintesc de modificările semantice determinate de conversiune (*polifuncționalism* şi *polisemie*, de exemplu, în cadrul pronumelui: *me* – «pe mine, mă», cazul acuzativ al pronumelui personal *I*; «mie, îmi» – cazul dativ al aceluiaşi pronume personal; «eu» – echivalent, în limba vorbită, al nominativului *I* etc.); *b)* situația în care, în cadrul unei aceleiaşi categorii morfologice, funcțiunile morfologice afectuează valoarea semantică a cuvântului într-o măsură mult mai redusă, adesea în sensul distincției dintre «general» şi «particular», dintre «o oarecare valoare semantică» şi «absența totală a valorii semantice», dintre «anaforic» şi «anticipativ» etc. (*polifuncționalism cu polisemie redusă*, de exemplu articolul nehotărât *a(n)* cu funcțiune numerică – «un, una, o», în funcțiune anticipativă – «un, o» etc.).

a. Polifuncționalism şi polisemie.

The teacher entered the classroom. («Profesorul *sau* profesoara intră în clasă». *Teacher* face parte din substantivele de gen *comun* – Common Gender –, substantive care sunt *fie* masculine, *fie* feminine, precizarea fiind posibilă numai în cadrul

contextului; în cazul de față întreaga propoziție nu este suficientă pentru determinarea genului. Acest lucru devine posibil numai cu ajutorul altor propoziții, de pildă: *She* – «ea» – called the roll. etc.).

Soon a little flock of sparrows and other small birds assembled to feed as usual. One of them lit on the edge of the tray and was just going to hop in, when *she* spied the caterpillar. (J. Lubbock, *The Beauties of Nature*) («Nu trecu mult şi un mic stol de vrăbii şi alte păsărele se adunară să mănânce ca de obicei. Una din ele poposi pe marginea tăvii, gata să sară înauntru, când văzu omida». De obicei, substantivele care denumesc păsări sunt de genul neutru. În exemplul nostru însă pronumele *she* din cea de-a doua frază arată că *sparrows* sau *bird* sunt interpretate de autor ca fiind de genul feminin).

I *myself* did it. («Eu însumi am făcut aceasta». *Myself* poate fi pronume reflexiv – «mă, pe mine», de întărire – «însumi», personal – «eu». Aşezarea lui între subiect şi predicat arată că aici e folosit ca pronume de întărire, mai exact ca pronume de «dublă» întărire, poziția lui mai puțin accentuată fiind la sfârşitul propoziției. *Myself* ca pronume reflexiv e folosit împreună cu un verb tranzitiv, transformându-l într-un verb reflexiv. Tot sintaxa e aceea care condiționează folosirea lui *myself* ca pronume personal: când este nume predicativ după formele verbului *to be*, în unele construcții absolute, în cadrul unei serii de complemente directe, precedat de prepoziția *but* într-o propoziție negativă etc.)

Has *anybody* called? («A venit cineva?» În funcție de caracterul afirmativ, interogativ sau negativ al propoziției, pronumele nehotărât *anybody* îşi schimbă sensul şi locul: în propozițiile afirmative, înseamnă «oricine, oricare», ocupând locul I ca subiect, locul III ca complement direct etc.; în propozițiile interogative înseamnă «cineva», fiind înlocuitorul lui *somebody* dintr-o propoziție afirmativă şi ocupând locul caracteristic subiectului în propozițiile interogative; în propozițiile negative formează o unitate cu negația *not*, traducându-se prin «nimeni» şi ocupând locul complementului direct etc.).

She has read books 3–4. («A citit cărțile – capitolele – 3–4». Numeralele cardinale 3–4 – three-four –, datorită aşezării lor *după* substantivul books sunt, de

fapt, folosite ca numerale ordinale. Aşezarea lor *înaintea* substantivului le-ar readuce la funcţiunea lor specifică, şi propoziţia ar căpăta un înţeles diferit: She has read 3–4 books – «A citit 3–4 cărţi»).

Has John come *yet*? («A şi venit Ion?» Adverbul *yet* are sensul de «încă» în propoziţiile negative şi, mai rar, în cele afirmative; în cele interogative, el înseamnă «deja»).

It *should* be on the shelf. («Probabil că e pe raft. Trebuie să fie pe raft». O astfel de interpretare a lui *should* este posibilă numai în cadrul unui context lărgit, care să depăşească limitele propoziţiei de mai sus, de pildă: «Haven't you see the manuscript?» – «It should be on the shelf.» – «N-ai văzut manuscrisul?» – «Probabil că e pe raft.» Fără un astfel de context lărgit, «it should be on the shelf» poate fi interpretat şi altfel: «Ar trebui să fie pe raft», implicând, eventual, reproşul din partea vorbitorului.)

He *could* write better. («Putea scrie mai bine», dar şi: «Ar putea scrie mai bine» – întrucât *could* este fie Past Tense, fie condiţionalul prezent al verbului *can*. Numai un context lărgit, cuprinzând specificări temporale de un ordin sau altul, poate fixa modul şi timpul reprezentate de *could*.)

b. Polifuncţionalism cu polisemie redusă.

My *family* are downstairs. («Familia mea e la parter». Substantivul *family* poate fi substantiv individual sau substantiv colectiv. Ca substantiv individual, el are determinări specifice, poate fi folosit la singular şi la plural – *family, families* – şi se acordă cu verbul în număr. Ca substantiv colectiv, are mult mai puţine determinări decât substantivele individuale, nu are plural, dar se acordă cu verbul la plural. Cu alte cuvinte, predicatul este acela care îi fixează încadrarea într-o anumită categorie de substantive, aceea a substantivelor *colective*. Pe de altă parte, spunem că *family* are o polisemie redusă întrucât între sensul de «familie» din *family* substantiv individual şi acela de «familie, membrii familiei» din *family* substantiv colectiv există

doar o diferență de interpretare a respectivei noțiuni: «un tot, un întreg, o colectivitate» şi «elementele unui tot, ale unui întreg, ale unei colectivități»).

A Man is A Man For A' That (titlul unei poezii de Robert Burns) («Şi totuşi, omul e om, să ştii». Funcțiunea generică a articolului nehotărât *a'* şi deci folosirea substantivului *man* într-un sens general – «omul», «oamenii» – este stabilită de raporturile sintactice create între substantivul determinat *a man* şi predicatul nominal, format din verbul de legătură *is* – prezent *gnomic* – şi numele predicativ *a man*, substantiv determinat de articolul nehotărât *a* în funcțiune generică şi folosit în acelaşi sens general ca *a man*, subiectul propoziției. Ca şi în cazul celorlalte articole din limba engleză, funcțiunile articolului nehotărât sunt multiple: funcțiunea numerică, funcțiunea anticipativă, funcțiunea generică. Polisemia substantivului *a man* rezultată din diversitatea funcțiunilor articolului nehotărât este redusă, deoarece nu poate fi vorba de o modificare semantică a noțiunii de *man* – «om», ci doar de interpretarea ei ca noțiune «generală» sau «particulară»; de asemenea, ca noțiune determinată în sensul de număr «subliniat» sau «nesubliniat», de exemplu: «A man, two horses and a cart» – egal cu «One man, two horses and one cart» – «Un om, doi cai şi o căruță»: număr subliniat, articolul *a* devenind, de fapt, un numeral, după cum reiese din folosirea, în continuare, a numeralului *two* – «doi». În «I saw a man» – «Am văzut un om», ideea de număr nu e subliniată, deşi ea nu lipseşte cu desăvârşire; funcțiunea articolului este anticipativă, opusă celei anaforice: substantivul *a man*, particularizat, este prezentat de către vorbitor ca un element nou al comunicării lingvistice etc.).

You can't eat *your* cake and have it. („Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate". *You* este de obicei folosit ca pronume personal cu funcțiune anaforică, referindu-se la persoana căreia i se adresează vorbitorul; acelaşi lucru se poate spune şi despre adjectivul posesiv *your*. În exemplul nostru, însă, atât *you* cât şi *your* îndeplinesc o funcțiune generică, putând fi înlocuite prin *one* – „cineva, oricine" etc. şi "one's" – „al acelui cineva". Această funcțiune se poate deduce din caracterul de proverb al exemplului, dar şi dintr-o încadrare sintactică lărgită, de pildă cu ajutorul unei propoziții anterioare în care s-au folosit alte pronume sau adjective posesive

decât cele de persoana a II-a: ”*I* don’t think *he* is right. You can’t eat your cake and have it.“ – „Nu cred că are dreptate. Şi cu varza unsă şi cu slănina-n pod nu se poate”. Polisemia se reduce la raportul „general” – „particular”).

c. Polifuncționalism.

Reading books is useful. („Cititul cărților e o preocupare folositoare”. Prezența complementului direct *books* după *reading* face ca acesta să îndeplinească funcția de Gerund şi nu de substantiv verbal, ca în propoziția: *Reading* is useful – „Cititul e o preocupare folositoare”).

Exemplele de mai sus reprezintă doar câteva dintr-un număr impresionant de ilustrări posibile, care scot în evidență rolul sintaxei în analiza morfologică.

Ținând seama de acest fapt, se pune întrebarea dacă, o dată cu constatarea lui, nu este indicată şi aplicarea unor criterii *de ordin sintactic* la ceea ce am denumit „morfologie sintactică”, în primul rând *a criteriului ierarhizării*. Sintaxa deosebeşte părți *principale* şi *secundare ale propoziției*. Nu este oare cazul ca şi „morfologia sintactică” să deosebească *părți de vorbire principale şi secundare*?

Considerăm că răspunsul poate fi afirmativ, nu numai pentru temeiurile arătate mai sus, ci şi pentru că o astfel de interpretare ar contribui la fixarea părților de vorbire din limba engleză, al căror număr variază atât de mult de la un autor la altul în bună măsură datorită diversității criteriilor de ierarhizare. Astfel – pentru a da numai câteva exemple – dacă un gramatician din Europa de Răsărit stabileşte 13 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția, articolul, particulele, cuvintele modale (parentetice), cuvintele afirmării şi negării, interjecția, un alt gramtician in Europa de Răsărit stabileşte 9 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția şi interjecția; al treilea gramatician din Europa de Răsărit stabileşte numai 8: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, conjuncția şi prepoziția; iar un al patrulea gramatician din Europa de Răsărit

stabileşte 12: substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, categoria stării, verbul, adverbul, cuvintele modale, particulele, prepoziția, conjuncția şi interjecția.

Harold E. Palmer (în *A Grammar of Spoken English*), 8: substantivul, pronumele şi determinanții, calificativele, verbul, adverbul, prepoziția, conectivele şi interjecția; Bain (în *A Higher English Grammar*), 7: substantivul, pronumele, adjectivul, verbul, adverbul, prepoziția şi conjuncția: Ashton (în *Senior English Grammar*), Nesfield (în *English Grammar Past and Present*) şi Kittredge şi Farlez (în *Advanced English Grammar*) completează lista lui Bain cu interjecția; Sweet (în *A New English Grammar*) distinge 5 părți de vorbire: substantivul, adjectivul, numeralul, verbul şi particula.

Considerăm că întocmai după cum în sintaxă în jurul subiectului şi predicatului gravitează celelalte părți ale propoziției, aşa şi în cadrul „morfologiei sintactice”, în jurul substantivului şi verbului gravitează celelalte părți de vorbire. În consecință, substantivul şi verbul pot fi considerate *părți principale de vorbire*. Celelalte părți de vorbire, în măsura în care se grupează în jurul primelor, devin *părți de vorbire secundare*. Ele *intră în anumite raporturi* cu părțile de vorbire principale (şi cu câteva alte părți de vorbire secundare), şi anume:

1. În raporturi de determinare.

Raporturile de determinare se concretizează cu ajutorul *determinanților* (Determinatives) – părți de vorbire care nu fac decât să *precizeze* cuvântul pe care îl însoțesc, fără a-i modifica valoarea semantică. Precizarea se poate face în mai multe sensuri, ceea ce îngăduie împărțirea determinanților pe categorii:

a. Determinanți substantivali.

— *demonstrativi* (articolul hotărât, adjectivul demonstrativ, anumite adverbe de loc şi timp devenite adjective), de exemplu: Give me *the* book – „Dă-mi cartea” (cartea aceea).

I have told him *this* story – „I-am spus povestea aceasta”

The man *there* – „Omul de colo” (that man – „omul acela”)

— *posesivi* (adjectivul posesiv, genitivul posesiv), de exemplu:

Is *your* brother married? – „E căsătorit fratele tău?”

Shakespeare's works. „Operele lui Shalespeare” (cf. *his* works – „operele lui”).

— *numerici* (numeralul, articolul nehotărât în funcție numerică, articolul hotărât, unele adjective nehotărâte), de exemplu:

Three books – „Trei cărți”

A pencil and *two* pens – „Un creion şi două tocuri”

They sold the apples by *the* pound – „Vindeau merele cu livra”

Several people – „Mai mulți oameni”

— *generici* (articolul hotărât, articolul nehotărât, articolul zero, any), de exemplu:

A (The) tiger is a wild animal – „Tigrul este un animal sălbatic”

Tigers are wild animals – „Tigrii sunt animale sălbatice”

Any man can do it – „Orice om poate face aceasta” etc.

b. Determinanți verbali.

— *de loc* (adverbele de loc), de exemplu:

He lives *over there* – „Locuieşte acolo”

— *de timp* (adverbele de timp), de exemplu:

We'll return *to-night* – „Ne vom înapoia diseară”

— *de grad, intensitate etc.* (adverbele de grad, intensitate etc.), de exemplu:

I like this novel *very much* – „Îmi place foarte mult romanul acest” etc.

2. În raportul de modificare.

Raporturile de modificare se concretizează cu ajutorul *modificatorilor* (Modifiers) – părți de vorbire, care, într-o măsură mai mare sau mai mică, modifică valoarea semantică a cuvântului pe care-l însoțesc.

Modificatorii specifici ai substantivului sunt adjectivele calitative şi relative, de exemplu:

A *beautiful* song – „Un cântec frumos”

A *wooden* house – „O casă de lemn”

A *silk* dress – „O rochie de mătase”

A *stone* wall – „Un zid de piatră”.

Modificatorul specific al verbului este adverbul de mod, de exemplu:

She sings *beautifully* – „Ea cântă frumos”

They returned *quickly* – „S-au întors repede”.

3. În raporturi de înlocuire.

Raporturile de înlocuire se concretizează cu ajutorul *înlocuitorilor* (Substitutes) – părți de vorbire care înlocuiesc alte părți de vorbire.

Înlocuitorul specific al substantivului este pronumele, de exemplu:

He is a famous singer – „E un cântăreț renumit” (*He* înlocuieşte un anumit substantiv propriu).

Înlocuitorii specifici ai verbului principal sau noțional sunt verbele auxiliare şi modale, de exemplu:

”Does he speak English?“ – ”Yes, he *does*.“ – „Vorbeşte englezeşte? – Da.” (*Does* ține locul lui *speak(s)*).

”Can you ski?“ – ”No, I *can't*.“ – „Ştii să schiezi? – Nu, nu ştiu.”

4. În raporturi de conexare.

Aceste raporturi se concretizează cu ajutorul aşa numitelor *conective* (Connectives), prepoziții şi conjuncții, de exemplu:

The boys are *in* the garden – „Băieții sunt în grădină”

John *and* Peter – „Ion şi Petre”

5. În raporturi de independență sintactică.

Aceste raporturi sunt concretizate prin părți de vorbire adeseori neanalizabile din punct de vedere sintactic (interjecția) sau constituind înlocuitori ai unor propoziții sau părți ale propoziției (adverbele negării şi afirmării etc.), de exemplu:

”I am very angry with you.“ – ”Oh!“ „Sunt foarte supărat pe tine. – O!”

”Did you speak to them?“ ”Yes.“ – „Ai vorbit cu ei? – Da.” (subînțeles: „Am vorbit cu ei.”).

Notă. Raporturile de determinare, modificare şi înlocuire pot fi exprimate nu numai de *părți de vorbire*, ci şi de *părți ale propoziției* sau *propoziții întregi*. Limitarea lor la părți de vorbire a fost determinată de problema analizată.

În legătură cu cele discutate până acum s-ar părea că ar fi necesară o revizuire a problemelor părților de vorbire din engleza contemporană. Suntem convinşi de necesitatea unei astfel de revizuiri; dar considerăm că sistemul clasic al celor zece părți de vorbire (substantivul, articolul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul, adverbul, prepoziția, conjuncția şi interjecția) este întru totul aplicabil şi limbii engleze, cu corectivul că definițiile date unor părți de vorbire trebuie să fie în parte modificate, în parte completate. Astfel, de pildă, definiția adjectivului ca „parte de vorbire care arată însuşirea unui obiect” ni se pare cu totul incompletă; în sensul analizei raporturilor dintre părțile de vorbre, credem că este mai indicat să denumim adjectivul „o parte de vorbire care modifică sau determină un substantiv sau înlocuitor al acestuia”. (În consecință, adjectivul se va împărți în *a.* calitativ *b.* relativ *c.* determinativ).

Totodată, într-o gramatică cu caracter normativ-descriptiv, elementul diacronic (istoric), foarte important pentru *explicarea* anumitor fenomene, nu trebuie să intervină ca *factor* hotărâtor în stabilirea funcțiunilor morfologico-sintactice ale cuvintelor, sintagmelor, locuțiunilor etc. sau în stabilirea funcțiunilor sintactice ale propozițiilor şi părților de propoziție. Orice exagerare în acest sens implică o complicare în plus a problemelor morfologiei şi sintaxei limbii engleze, destul de complexe şi în plan *sincronic*.

Gramatica de faţă îşi propune să accentueze elementul *funcţional*, inspirându-se din faptele de limbă reale ale limbii engleze contemporane, şi, până la un punct, ale limbi engleze moderne, şi bazându-se pe relaţiile *noi* dintre cuvinte, relaţii pe care le-a determinat pierderea desinenţelor. Considerăm că într-o propoziţie ca: ”This is a stone wall“, *stone* este un adjectiv de tip relativ şi nu un substantiv, pentru că funcţia lui este adjectivală. Dacă nu ar fi aşa, s-ar cuveni să fim consecvenţi şi să spunem că *but* din expresia ”*But* me no buts“ este o conjuncţie care a devenit adverb, care a devenit prepoziţie, care a devenit verb etc. – interpretare evitată până şi în gramaticile engleze cele mai tradiţionale.

Eforturile autorilor gramaticii de faţă au urmărit cu perseverenţă discutarea diferitelor probleme pe plan sincronic-funcţional, ţinând seama de elementul diacronic şi de interdependenţa dialectică dintre diferitele ramuri ale lingvisticei generale, accentuându-se îndeosebi legătura dintre morfologie, sintaxă, lexicologie şi stilistică.

Edith IAROVICI

Scurt istoric al limbii engleze.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Limba engleză contemporană nu poate fi studiată decât în strânsă legătură cu evoluția limbii engleze de-a lungul veacurilor, în strânsă legătură cu desfăşurarea evenimentelor economice, politice, sociale şi culturale ce au influențat-o. Astfel, de pildă, datorită invaziilor germanice, limba vorbită astăzi în Anglia este o limbă germanică; cucerirea normandă a îmbogățit cu numeroase cuvinte franceze vocabularul limbii engleze şi a accelerat în mod indirect procesul de transformare a acesteia dintr-o limbă sintetică într-o limbă analitică. Renaşterea a avut drept rezultat un nou val de împrumuturi din latină şi greacă; revoluția industrială, dezvoltarea mişcării muncitoreşti, au îmbogățit mult vocabularul limbii engleze. Iată numai câteva exemple care ne arată influența foarte însemnată a istoriei poporului englez asupra limbii pe care acesta o vorbeşte.

Limba engleză aparține grupului de vest al limbilor germanice, care fac parte din familia de limbi indo-europene. Istoria limbii engleze începe în jurul anului 450, o dată cu venirea în Britania a unor triburi din nordul Germaniei. Primii au fost juții, care s-au stabilit în Kent şi în insula Wight. Saxonii i-au urmat curând, aşezându-se în actualele comitate Sussex şi Wessex. Anglii s-au stabilit în centrul Angliei şi pe coasta de nord-est. Astfel s-au răspândit în Britania dialecte germanice apusene, care au luat locul limbilor celtice vorbite până atunci pe teritoriul țării. Aceste limbi au supraviețuit numai în Irlanda, în nordul Scoției, în Țara Galilor şi – până la sfârşitul secolului al XVIII-lea – în Cornwall.

În evoluția neîntreruptă a limbii engleze, se pot distinge trei perioade principale:

1) engleza veche (Old English), între anii 450 şi 1100;

2) engleza medie (Middle English), între anii 1100 şi 1500;

3) engleza modernă (Modern English), de la 1500 până în zilele noastre.

Aceste delimitări sunt, fireşte, convenţionale, trecerea de la prima perioadă la a doua şi de la a doua la a treia efectuându-se treptat şi pe nesimţite. Ambele treceri reprezintă însă salturi calitative, pregătite de numeroase acumulări cantitative.

Caracteristicile esenţiale ale celor trei perioade sunt următoarele: engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat; în engleza medie a avut loc o nivelare treptată a flexiunii; majoritatea terminaţiilor au dispărut în prima parte a englezei moderne.

Înainte de a examina această evoluţie mai îndeaproape, se cuvine să spunem câteva cuvinte despre *vocabularul* limbii engleze. Acesta a crescut de aproximativ zece ori în decursul englezei medii şi moderne. Totodată el s-a modificat simţitor din punctul de vedere al componenţei sale: în timp ce era aproape în întregime germanic în engleza veche, astăzi el cuprinde aproximativ 55% elemente romanice, 10% împrumuturi din alte limbi şi numai 35% elemente germanice. Totuşi fondul principal lexical al limbii engleze a rămas germanic, în ansamblu. Această constatare nu se bazează pe un studiu amănunţit al fondului principal lexical al limbii engleze, întrucât nu avem încă la îndemână un asemenea studiu, ci pe faptul că orice conversaţie uzuală dusă în limba engleză cuprinde un număr covârşitor de cuvinte de origine germanică, precum şi pe cercetările statistice făcute cu privire la proporţia de cuvinte anglo-saxone folosite de unii dintre cei mai mari scriitori englezi. S-au găsit, de pildă, 90% la Shakespeare, 81% la Milton, 75% la Swift, 75% la Galsworthy, 73% la Shaw etc.[1]

Numeroasele împrumuturi care au sporit masa vocabularului nu reprezintă numai o creştere numerică, ci şi una calitativă, în sensul exprimării din ce în ce mai adecvate a unor noţiuni noi şi variate, şi în sensul unei remarcabile îmbogăţiri a sinonimiei şi a posibilităţilor de exprimare mai abstractă şi mai nuanţată.

Această creştere cantitativă şi calitativă se explică prin necesităţile din ce în ce mai mari ale comunicării în cadrul unei societăţi tot mai evoluate. De ce vocabularul

[1] F. T. Wood, *An outline History of the English Language*, London, 1941, p. 49—50.

limbii engleze s-a îmbogăţit într-o atât de mare măsură cu elemente romanice? În primul rând, ca o urmare a cuceririi normande şi, în al doilea rând, ca o urmare a Renaşterii.

După cucerirea normandă, care a avut loc în 1066, limba franceză a devenit limba oficială, folosită la curte, în aparatul administrativ şi judiciar, în învăţământ şi biserică, precum şi în literatură. După 1204 însă, când Anglia pierde Normandia şi nobilii se văd lipsiţi de moşiile din ţara lor de baştină, cele din Anglia trec pe primul plan al preocupărilor lor. În consecinţă ei îşi însuşesc din ce în ce mai temeinic limba engleză, care începe să recâştige terenul; în 1258 este dată prima proclamaţie regală în franceză şi engleză; către sfârşitul secolului al XIII-lea, mănăstirile şi universităţile se văd nevoite să interzică folosirea limbii engleze, care o înlocuise treptat, pe nesimţite, pe cea franceză. Războiul de 100 de ani, răscoala ţărănească din 1381, descompunerea relaţiilor feudale, dezvoltarea relaţiilor capitaliste – toate acestea au contribuit la reafirmarea limbii engleze. Într-adevăr, la începutul secolului al XIV-lea toată lumea vorbea engleza, iar franceza dispăruse din literatură, menţinându-se câtva timp încă în parlament, în şcoli, la curte şi la curţile judecătoreşti.

Pe măsură ce limba engleză câştiga victoria, ea adopta numeroase cuvinte din limba franceză (circa 10 000), necesare pentru a exprima o serie de noţiuni noi, proprii dezvoltării vieţii economice, politice, sociale, culturale; este drept că unele numeau noţiuni deja redate în limbă, ceea ce a dus însă la îmbogăţirea sinonimiei şi a posibilităţilor de nuanţare.

O altă perioadă de creştere masivă a vocabularului a fost Renaşterea, care, fiind o etapă de mare dezvoltare şi înflorire a vieţii economice şi culturale, a creat necesitatea găsirii unui număr uriaş de termeni noi pentru denumirea multiplelor noţiuni noi.

Între timp se desfăşura, ca şi în alte ţări, o luptă înverşunată între limba naţională şi limba latină în literatura ştiinţifică şi chiar – într-o anumită măsură – în beletristică. Victoria limbii naţionale (care în Anglia luase fiinţă în secolul al XV-lea pe baza dialectului vorbit în jurul Londrei – centrul economic, politic şi cultural al ţării) i-a făcut pe scriitorii, traducătorii şi oamenii de ştiinţă ai vremii să caute să

suplinească lipsa unui mare număr de termeni de care aveau nevoie pentru a scrie în limba engleză. În acest scop, ei apelau, fireşte, mai ales la limbile clasice, îndeosebi la limba latină, pe care o mânuiau cu multă uşurință. Acest fapt a adus un nou val de elemente romanice în vocabularul englez.

Revenind la domeniul *gramaticii*, constatăm, cupă cum am mai spus, că engleza veche avea un sistem flexionar extrem de bogat: substantivul, adjectivul, pronumele, articolul aveau desinențe pentru caz, număr şi gen; formele verbelor variau după persoană, număr, mod, timp etc. Prin urmare engleza veche era o limbă *sintetică*. Către sfârşitul perioadei începu procesul de «nivelare» a terminațiilor (levelling of endings), care se accentuă mult în engleza medie şi fu urmat, la începutul englezei moderne, de procesul de «pierdere» a terminațiilor (loss of endings). Flexiunea scăzuse mult, dar în schimb crescuse importanța instrumentelor gramaticale, a construcțiilor analitice şi a ordinii cuvintelor în propoziție. Iată pentru ce, spre deosebire de engleza veche, engleza modernă este o limbă *analitică*.

Unii filologi au căutat explicația pentru această transformare în consecințele cuceririi normande, socotind, de pildă, că genitivul prepozițional şi dativul prepozițional ar imita construcția asemănătoare din limba franceză, însă aceste forme apăruseră în engleza veche. După cum spune A. Meillet, «tendința de a înlocui flexiunea prin ordinea cuvintelor şi prin cuvinte accesorii este un lucru universal în indo-europeană. Nicăieri ea nu se manifestă mai puternic decât în limbile germanice... Nicăieri ea nu s-a realizat mai complet decât în engleză. Engleza reprezintă termenul extrem al unei dezvoltări... »[2]

Prin urmare nu este vorba de un efect al cuceririi normande, care a putut cel mult să accelereze procesul de reducere a terminațiilor, limba engleză fiind lipsită vreme îndelungată de influența normativă a statului, a şcolii, a literaturii. Una din cauze pare să fie o foarte importantă lege internă de dezvoltare a limbilor germanice, şi anume apariția şi fixarea accentului de intensitate pe silaba inițială, fapt

[2] A. Meillet, *Caractères généraux des langues germaniques*, Paris, 1930, p. 191.

caracterizat de A. Meillet ca o «adevărată revoluție»[3]. După cum arată un gramatician din Europa de Răsărit, referindu-se la reducerea terminațiilor în decursul evoluției limbii engleze, «acest proces a fost legat de apariția în limbile germanice a accentului de intensitate şi fixarea lui pe vocalele radicale; elementele finale care au rămas în poziție neaccentuată s-au redus şi, treptat, au căzut complet. Această împrejurare s-a reflectat atât în formarea cuvintelor în limba engleză cât şi în morfologia ei... »

Iată câteva exemple care ilustrează evoluția flexiunii în limba engleză:

Engl. veche	leorn*ian*	mon*a*	sun*ne*	sun*u*	stan*as*
Engl. medie	lern*en*	mon*e*	sun*ne*	sun*e*	ston*es*
Engl. mod.	learn	moon	sun	sun	stones

După cum vedem, vocalele *ia, a, u* s-au transformat toate în *e*, iar pe urmă terminațiile s-au redus, numeroase cuvinte devenind monosilabice în pronunțare, chiar dacă în scris par uneori neschimbate, aşa cum se întâmplă în cazul pluralului *stones*. Sunt multe cazuri în care sunetul vocalic din silaba finală neaccentuată s-a modificat, însă reprezentarea lui grafică a rămas aceeaşi. Astfel, *-ar, -er, -ir, -or, -ur* se pronunță la fel în cuvinte ca *vulgar, baker, elixir, cantor, murmur*.

Datorită reducerii masive a terminațiilor, substantivul nu a păstrat decât două desinențe cazuale, adjectivul şi articolul au devenit invariabile, pronumele a pierdut numeroase terminații, verbul de asemenea. În schimb s-au dezvoltat larg construcțiile analitice ca, de pildă, cele cu *of* pentru genitiv şi *to* pentru dativ, iar ordinea cuvintelor a devenit fixă, dobândind o deosebită importanță gramaticală. Astfel se impune ordinea *subiect-predicat-obiect* şi Jespersen ne dă în această privință cifre foarte grăitoare, arătând că ordinea *subiect-predicat*-obiect apare în proporție de numai 16% în «Beowulf» şi 40% în proza regelui Alfred, însă în proporție de 82 - 97% la o serie de scriitori reprezentativi ai secolului al XIX-lea[4].

---

[3] *Ibid*., p. 72.

[4] O. Jespersen, *Essentials of English Grammar*, London, 1953, p. 99.

Funcțiunile sintactice ale cuvintelor sunt deseori determinate de locul lor în propoziție. În propoziția *We drink water*, cuvântul *water* este substantiv şi complement direct de vreme ce este aşezat după verbul tranzitiv *to drink*, dar în propoziția *We water the flowers in the evening*, cuvântul *water* este verb şi predicat din moment ce este aşezat după subiectul *we*.

Datorită faptului că nu există terminații caracteristice anumitor părți de vorbire în urma sărăcirii flexiunii, este deseori greu să recunoaştem părțile de vorbire după forma lor. Astfel, de pildă, *speak* este verb, *bleak* este adjectiv, iar *leak* substantiv. În timp ce în limba română avem patru conjugări, potrivit terminației infinitivului, verbele din engleza modernă se împart în două mari categorii, regulate şi neregulate, după felul în care se formează trecutul indicativului (Past Tense) şi participiul trecut, însă terminațiile infinitivului sunt extrem de variate şi cu totul nesemnificative în ceea ce priveşte clasificarea lor, de exemplu: *to ask, to do, to mend, to place, to go, to put, to glide, to read, to sleep* etc.

Lipsa flexiunii este cauza principală a unui fenomen foarte frecvent în limba engleză contemporană, şi anume trecerea unui cuvânt dintr-o parte de vorbire în alta (conversion). Astfel, de pildă, din verbul *to run* a derivat substantivul *run*, din substantivul *paper* a derivat verbul *to paper*, din substantivul *chance* a derivat adjectivul *chance*, din adjectivul *native* a derivat substantivul *native* etc. Acest fenomen a făcut şi mai necesară o ordine a cuvintelor din ce în ce mai rigidă.

După modificările esențiale survenite în domeniul gramaticii în decursul perioadei englezei medii – pierderea majorității desinențelor şi creşterea mare a importanței instrumentelor gramaticale, a formelor analitice şi a ordinii cuvintelor – evoluția gramaticii în perioada englezei moderne pare extrem de calmă şi lină. Renaşterea nu a adus, din acest punct de vedere, niciun fel de schimbări însemnate. Ea este marcată doar de menținerea unor forme ce au dispărut ulterior – cum ar fi unele plurale în *-n* (de ex. eyen, shoon), construcția „*his-genitive*” (de ex. la Shakespeare: ”the count his galleys“, ”Mars his heart“), comparative şi superlative ca *lenger, strenger, more strong, eloquenter, inventivest, delectablest*, comparative şi superlative duble ca *worser, the most unkindest*, forme pronominale ca *thou, thee,*

folosirea la întâmplare a formelor *shall* şi *will*, perfectul compus format cu auxiliarul *to be*, persoana a treia singular a indicativului prezent terminată deseori în *-eth* sau *-th*, iar persoana a treia plural uneori în *-s* sau *-es*, folosirea a două şi chiar trei negații (de ex. la Shakespeare: ”Nor never none shall mistress be of it, save I alone“) etc.

Pe lângă menținerea unor forme arhaice, Renaşterea este marcată de apariția unor forme noi, care nu reprezintă însă schimbări esențiale, de pildă: folosirea impersonală a pronumelui *they*, formarea adjectivului posesiv neutru *its*, folosirea pronumelui interogativ *who* ca pronume relativ, trecerea unor verbe tari în categoria verbelor slabe etc.

Singura modificare importantă adusă de secolele XVII şi XVIII în domeniul gramaticii este folosirea din ce în ce mai amplă a aspectului continuu (pentru indicarea unei acțiuni în curs de desfăşurare într-un anumit moment sau în raport cu o altă acțiune), precum şi a auxiliarului *to do* pentru interogativ şi negativ.

În ceea ce priveşte secolele XIX şi XX, ele înregistrează doar unele tendințe neînsemnate, cum ar fi folosirea tot mai clară a conjunctivului (de ex. ”I shall wait till he *comes*“ în loc de ”I shall wait till he *come*“; ”He ordered that we *should be* present“ în loc de ”He ordered that we *be* present“; ”Whoever you *may be*, you have no right to do this“ în loc de ”Whoever you *be*, you have no right to do this“), folosirea formei *you were* la persoana a doua singular în locul formei *you was* şi a formei *if I was* la persoana întâi singular în locul formei *if I were* etc. O tendință mai importantă este dezvoltarea mare a construcțiilor formate dintr-un verb şi un morfem adverbial, de tipul *to give in, to give up, to make off, to make out, to take in, to show off* etc. Numărul lor a crescut din ce în ce mai mult şi continuă să crească. Astfel, de pildă, verbele *to back, to blow, to break, to bring, to call, to come, to fall, to get, to give, to go, to hold, to laz, to let, to make, to put, to run, to set, to take, to turn, to work* au dat, potrivit monografiei lui A. G. Kennedy ”The Modern English Verb-Adverb Combination“[5], 155 de construcții având peste 660 de sensuri şi folosiri diferite.

---

[5] Citat de A. C. Baugh, *A History of the English Language*, London, 1954, p. 412.

După ce am cercetat pe scurt dezvoltarea vocabularului şi, ceva mai amănunțit, evoluția gramaticii, nu putem încheia acest foarte sumar istoric al limbii engleze fără a aminti de o problemă deosebit de dificilă pe care o ridică studiul acestei limbi, şi anume discrepanța extrem de mare dintre pronunțare şi ortografie. În general, ortografia de astăzi oglindeşte pronunțarea de la sfârşitul perioadei englezei medii. De aceea este foarte greu, nu numai pentru străini, dar şi pentru mulți englezi, să-şi amintească diferitele moduri în care unul şi acelaşi sunet poate fi reprezentat, de exemplu [i:] în cuvintele *he, machine, see, steal, believe, receive*, sau [ʃ] în cuvintele *shall, Asia, tissue, pension, moustache, fuchsia, mission, official, ocean, conscience, schedule, vitiate, pshaw*; pe de altă parte, una şi aceeaşi literă poate reprezenta sunete diferite, de exemplu litera *a* în cuvintele *cat, tall, path, many, made, care, wash, steward*.

În engleza veche ortografia era fonetică, redând în general sunetele în mod fidel. Situația începe să se schimbe în engleza medie, când scribii anglo-normanzi folosesc unele metode franceze de redare a sunetelor (de ex. *ou* în locul lui *u*; *c* în locul lui *s* etc.). Ei înlătură semnele speciale prin care se indicaseră vocalele lungi în engleza veche, înlocuindu-le mai întâi prin vocale duble, apoi prin adăugarea unui *e* la sfârşitul cuvântului (de ex. gos – goos – goose). Pe de altă parte, o vocală scurtă este deseori indicată de el prin dublarea consoanei următoare, fapt care explică şi astăzi dublarea consoanei finale a unor adjective şi verbe monosilabice cu vocală scurtă (de ex. hot – hotter – hottest; rub – rubbed – rubbing).

La începutul perioadei englezei moderne, ortografia nu mai este fonetică, atât din cauza modificărilor introduse de scribi cât şi din pricina faptului că ea nu oglindeşte schimbările de pronunțare survenite în decursul timpurilor. Situația se complică şi mai mult atunci când, în timpul Renaşterii, etimologiştii transformă ortografia anumitor cuvinte astfel încât redarea lor grafică să corespundă originii lor reale (atribuindu-le însă uneori o etimologie fantezistă), ajungând să scrie, de pildă, *doubt, indict, choir, victuals* în loc de *dout, indite, quire, vitailles*. Uneori o literă adăugată începe în cele din urmă să fie rostită, denaturându-se astfel pronunțarea unor cuvinte (de ex. *l* în *fault*, *d* în *advance*, *c* în *perfect*). În prima jumătate a secolului al XVI-lea, ortografia cunoaşte încă multe fluctuații, nu numai de la un scriitor la

altul, dar chiar la unul şi acelaşi scriitor. Astfel, Greene scria *fellow, felow, felowe, fallow* sau *fallowe*. Către mijlocul secolului, datorită răspândirii lucrărilor tipărite şi străduinţelor unor filologi, se realizează într-o anumită măsură unificarea şi fixarea ortografiei. Către jumătatea secolului al XVII-lea, ortografia engleză este aproape identică cu cea de astăzi. Între timp, pronunţarea a mai suferit însă schimbări foarte însemnate, ceea ce a mărit şi mai mult discrepanţa dintre sunetele limbii engleze şi reprezentarea lor grafică. Deşi problema necesităţii unei reforme a ortografiei s-a pus în repetate rânduri în Anglia, îndeosebi în secolul al XIX-lea şi la începutul secolului nostru, ea a stârnit proteste vehemente din partea cercurilor conservatoare şi rezolvarea ei cade în sarcina viitorului. Este interesant de reţinut faptul că, deşi mulţi dintre actualii ei partizani sunt însufleţiţi de cele mai bune intenţii, există alţii care nu sunt mânaţi decât de dorinţa de a facilita adoptarea limbii engleze ca limbă unică internaţională.

Ioan Aurel PREDA

Diateza pasivă. pp. 506-516.

Ioana POENARU

Formele nepersonale ale verbului. pp. 516-563.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

DIATEZA PASIVĂ
(The Passive Voice)

Formele diatezei pasive în limba engleză contemporană sînt compuse în mod analitic din timpurile corespunzătoare ale auxiliarului *to be* (v. I, p. 297) şi participiul trecut al verbului principal.

I. MODUL INDICATIV

A. *ASPECTUL COMUN*

1) Timpurile prezent, Past Tense şi viitor, aspectul comun, ale modului indicativ, sînt formate din timpurile prezent, Past Tense şi viitor, aspectul comun, ale verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

Prezent

I am requested
you are requested
he (she, it) is requested
we are requested
you are requested
they are requested

Past Tense

I was requested
you were requested
he (she, it) was requested
we were requested
you were requested
they were requested

Viitor

I shall be requested
you will be requested
he (she, it) will be requested
we shall be requested
you will be requested
they shall be requested

2) Timpurile Present Perfect, mai mult ca perfectul şi viitorul anterior, aspectul comun, ale modului indicativ sînt formate din timpurile Present Perfect, mai mult ca perfectul şi viitorul anterior ale verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

Present Perfect

I have been requested
you have been requested
he (she, it) has been requested
we have been requested
you have been requested
they have been requested

Mai mult ca perfectul

I had been requested
you had been requested
he (she, it) had been requested
we had been requested
you had been requested
they had been requested

Viitorul anterior

I shall have been requested
you will have been requested
he (she, it) will have been requested
we shall have been requested
you will have been requested
they will have been requested

B. ASPECTUL CONTINUU

La diateza pasivă singurele timpuri folosite la forma aspectului continuu sînt prezentul şi Past Tense. Ele sînt compuse din timpurile prezent şi Past Tense aspectul continuu ale verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal:

Prezent

I am being requested
you are being requested
he (she, it) is being requested
we are being requested
you are being requested
they are being requested

Past Tense

I was being requested
you were being requested
he (she, it) was being requested
we were being requested
you were being requested
they were being requested

În locul timpurilor perfecte şi al viitorului anterior continuu la diateza pasivă se folosesc formele corespunzătoare ale aspectului comun.

II. MODUL CONDIŢIONAL

Condiţionalul prezent şi condiţionalul trecut, aspectul comun, sînt compuse din formele condiţionalului prezent şi condiţionalului trecut ale verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

Condiţionalul prezent

I should be requested
you would be requested
he (she, it) would be requested
we should be requested
you would be requested
they would be requested

Condiţionalul trecut

I should have been requested
you would have been requested
he (she, it) would have been requested
we should have been requested
you would have been requested
they would have been requested

Formele contrase ale verbelor auxiliare la diateza pasivă sînt aceleaşi ca şi la diateza activă.

Folosirea timpurilor la diateza pasivă urmează aceleaşi reguli ca şi la diateza activă (v. I, p. 386).

1. FOLOSIREA DIATEZEI PASIVE

Diateza pasivă joacă un rol important în limba engleză. Ea nu reprezintă o simplă alternativă la diateza activă, ci un sistem larg folosit de exprimare, a cărui dezvoltare deosebită, în raport cu alte limbi, este determinată de legi şi tendinţe specifice limbii engleze. În marea lor majoritate, construcţiile pasive engleze sînt echivalentul unor construcţii active cu pronume nedefinit sau al unor construcţii reflexive din limbi ca rusa, germana, franceza, romîna etc. Spre deosebire de aceste limbi, în care numai verbele tranzitive pot fi folosite la diateza pasivă, iar subiectul unei propoziţii pasive poate fi numai complementul direct al propoziţiei active corespunzătoare, în limba engleză un grup important de verbe intranzitive — verbele prepoziţionale — pot fi folosite la pasiv, iar ca subiect personal al unei propoziţii pasive poate sta, în afară de complementul direct, şi un complement indirect sau prepoziţional.

Diateza pasivă în limba engleză contemporană este folosită:

a) Cînd persoana sau obiectul spre care este îndreptată acţiunea prezintă mai mult interes pentru vorbitor decît persoana sau obiectul care o săvîrşeşte; în acest caz, subiectul logic al propoziţiei pasive este exprimat sub forma complementului de agent:

He *was regretted* by all who had known him.
"... I hope your plans in favour of the shire *will not be affected* by his being in the neighbourhood." (J. Austen, *Pride and Prejudice*)

Substantivul sau pronumele care îndeplineşte funcţiunea de complement de agent este introdus prin prepoziţia *by*.

b) Cînd subiectul activ este evident sau lipsit de importanţă:

Aware that he *was being mocked*, and mixed in his feelings, Francis Wilmot made for the door. (J. Galsworthy, *The Silver Spoon*)

The gangway *was lowered*. (K. Mansfield, *The Voyage*)

În limba engleză contemporană există o tendinţă evidentă de a prefera construcţiile pasive în locul unor construcţii active cu un subiect foarte vag, generic sau impersonal. Acesta este cazul subiectelor exprimate printr-un substantiv general ca *people*, un pronume nedefinit ca *somebody* sau un pronume personal generic ca *they*. De aceea o propoziţie ca *People say that this is one of their best teams* este, îndeobşte, înlocuită cu construcţia mult mai curentă şi mai expresivă *This is said to be one of their best teams*, care are şi avantajul

unei mai mari conciziuni. Ori de cîte ori acest lucru este posibil, se recomandă folosirea diatezei pasive cu un subiect gramatical personal, în locul diatezei active cu un subiect vag, generic sau impersonal.

c) Cînd subiectul activ nu este cunoscut:

You couldn't help feeling he'*d be caught* one day, and then what an almighty cropper he'd come. (K. Mansfield, *At the Bay*)

"Oh! Michael, you'*ll be bored* to death." (J. Galsworthy, *The Silver Spoon*)

d) Cînd vorbitorul nu dorește din diferite considerente (modestie, delicatețe etc.) să menționeze subiectul activ:

He *is said* to have disgraced himself on that occasion.

e) Uneori diateza pasivă este folosită din motive stilistice ca: ritmul frazei (α), sublinierea unei părți a ei (β), sau păstrarea paralelismului sintactic (γ):

(α) Cînd subiectul activ este mult mai dezvoltat decît complementul direct al verbului:

He made his observations from a screen of birch sapplings and he was held up high *by the wonderful grey mist of snow, by the blanket on the hills and corners, by the low heavy sky, the short line of distance.* (J. Aldridge, *The Hunter*)

(β) Ca o alternativă la propozițiile active introduse prin pronumele de întărire *it:*

The silence was *only* broken now by the supping of Jane's soup. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

(γ) Pentru a nu schimba subiectul gramatical al unei propoziții strîns legate, logic, de cea anterioară: *Roy* collected the remaining fur from his bedrom and tried to avoid the cynical eye of his sister-in-law as he *left*. He *was caught* on the stairs. (J. Aldridge, *The Hunter*).

Propoziția activă *She caught him on the stairs* ar fi întrerupt legătura armonioasă dintre propoziții, deoarece pronumele anaforic în funcțiune de subiect referă, în mod firesc, acțiunea la subiectul propoziției precedente, nu la un substantiv care intră în compunerea unei părți secundare.

TIPURI DE CONSTRUCȚII PASIVE ÎN LIMBA ENGLEZĂ CONTEMPORANĂ

Particularitățile folosirii diatezei pasive în limba engleză contemporană decurg din caracteristicile predicației diferitelor categorii de verbe (v. I, p. 349). În funcție de aceasta se disting următoarele tipuri de construcții pasive:

a. Construcţii pasive avînd ca subiect complementul direct al verbului tranzitiv din construcţia activă corespunzătoare

Aceste construcţii sînt, în mod firesc, cele mai numeroase, întrucît marea majoritate a verbelor tranzitive din limba engleză se cer urmate de o singură complinire obiectivă — complement direct.

> Alice *was welcomed* so warmly that she found it quite difficult to keep up her manners. (K. Mansfield, *At the Bay*)
>
> Mary said she *had been affected* much in the same way. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)
>
> In the afternoon she *was overtaken* by a desperate fit of sobbing. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

Marele număr de verbe tranzitive din limba engleză explică şi abundenţa construcţiilor pasive.

Nu toate verbele tranzitive pot fi însă folosite la diateza pasivă. Aşa sînt, între altele, *to become, to fit* (— „a-i veni"), *to face* (— „a da spre"), *to resemble to sham, to want* („a avea nevoie de"), *to wonder* („a se întreba" etc.

De asemenea, nu sînt, în general, conjugate la diateza pasivă verbele folosite tranzitiv numai în combinaţie cu un complement intern.

b. Construcţii pasive ale verbelor tranzitive urmate de două complemente directe

Din categoria verbelor tranzitive fac parte o serie de verbe care se cer urmate de o dublă complinire obiectivă, respectiv două complemente directe — al persoanei şi al obiectului — pentru ca propoziţia al cărei predicat sînt să aibă un înţeles deplin: *to answer, to ask, to call (smb. names), to envy, to excuse, to forgive, to strike (smb. a blow), to teach.*

La pasiv, complementul direct al persoanei din construcţia activă devine subiectul gramatical al construcţiei pasive, iar complementul direct al obiectului este păstrat cu aceeaşi funcţiune *(Retained Direct Object)*. Mai rar este posibilă şi o a doua construcţie pasivă, avînd ca subiect complementul obiectului din construcţia activă.

Activ	*Pasiv*
They asked *him a lot of questions.*	He was asked *a lot of questions.*
People envied *him his beautiful garden.*	He was envied *his beautiful garden.*
They did not forgive *him* his slanderous talk.	He was not forgiven *his* slanderous talk. sau *His slanderous talk* was not forgiven *him.*

Acţiunea exprimată de verbul pasiv este îndreptată astfel atît spre subiect cît şi spre complementul direct.

c. Construcţii pasive ale verbelor tranzitive urmate de un complement direct complex

Verbele urmate de un complement direct complex dau naştere la pasiv următoarelor construcţii:

1) Nominativ cu infinitiv sau nominativ cu participiu nedefinit, în cazul verbelor urmate de un acuzativ cu infinitiv sau un acuzativ cu participiu nedefinit. Substantivul sau pronumele în acuzativ din construcţia activă devine subiectul construcţiei pasive, iar infinitivul (respectiv participiul) este menţinut, formînd o strînsă unitate cu el (subiectul acestei construcţii este numit subiect complex — *Complex Subject*, v. II, p. 205).

Printre verbele folosite astfel se numără *to hear, to see, to think, to consider, to know, to believe, to suppose, to advise, to allow, to permit, to ask, to request, to challenge, to entreat, to urge, to expect, to force, to make, to help, to instruct, to persuade, to remind, to tempt* etc.:

> Elizabeth made no objection; — *the door was* then *allowed* to be shut and the carriage drove off. (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
>
> *The party were expected* to arrive on Thursday afternoon, in time for dinner at six. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
>
> *He was believed to have* a bedroom at the back. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)
>
> "... The last time I heard of him he *was seen opening* oysters — professionally, I mean — in a bar in Sydney." (J. B. Priestley, *The Good Companions*)

2) Construcţii pasive cu nume predicativ obiectiv.

În această categorie intră verbele tranzitive care sînt urmate de o dublă complinire obiectivă, reprezentată de un complement direct şi un nume predicativ al acestuia. La pasiv complementul direct al verbului tranzitiv din construcţia activă devine subiect, iar predicatul obiectiv este păstrat *(Retained Objective Predicative)*.

Printre aceste verbe se numără *to bake, to beat, to boil, to colour, to cut, to drive, to keep, to lay, to paint, to set, to wash, to wipe, to elect, to designate, to nominate* etc.

Activ	*Pasiv*
They boiled the *eggs hard.*	*The eggs* were boiled *hard.*
They cut *him short.*	*He* was cut *short.*
They nominated *him candidate.*	*He* was nominated *candidate.*

d. Construcţii pasive avînd ca subiect complementul indirect al verbului tranzitiv din construcţia activă corespunzătoare

În cazul verbelor tranzitive urmate de o dublă complinire obiectivă, indirectă şi directă, construcţia pasivă are ca subiect în mod obişnuit complementul indirect din construcţia activă, complementul direct fiind menţinut cu aceeaşi funcţiune *(Retained Direct Object)*.

Printre aceste verbe se numără *to advise, to accord, to allot, to award, to give, to grant, to hand, to leave, to show, to tell* etc.

Activ	*Pasiv*
They gave *me no opportunity to speak.*	*I* was given *no opportunity* to speak.
They saved *him the trouble of doing it.*	*He* was saved *the trouble of doing it.*
Someone showed *them the way to the theatre.*	*They* were shown *the way to the theatre.*

Acţiunea exprimată de verbul pasiv este îndreptată astfel atît spre subiect cît şi spre complementul direct.

Paralel cu aceasta este folosită şi o a doua construcţie, sinonimică, al cărei subiect este complementul direct al verbului tranzitiv din construcţia activă corespunzătoare. În acest caz este menţinut complementul indirect, cu aceeaşi funcţiune (aşanumitul *Retained Indirect Object*). Complementul direct devenit subiect este în felul acesta puternic subliniat:

A message was brought *her* about ten o'clock that a man with a dog was waiting to see her. (J. Galsworthy, *Flowering Wilderness*)
The draft resolution was given *to our* delegation that very morning.

Notă. Complementul indirect menţinut poate fi introdus sau nu prin prepoziţia *to*.

e. Construcţii pasive avînd ca subiect complementul prepoziţional al verbului intranzitiv din construcţia activă corespunzătoare

În limba engleză contemporană, după cum s-a arătat, categoria gramaticală a diatezei depăşeşte cadrul verbelor tranzitive, extinzîndu-se şi asupra unui alt grup de verbe obiective — aşanumitele verbe prepoziţionale. De aceea categoria verbelor obiective prezintă pentru problema pasivului o importanţă deosebită.

În cazul verbelor prepoziţionale intranzitive, complementul lor prepoziţional din construcţia activă devine subiectul construcţiei pasive, iar prepoziţia este menţinută, transformîndu-se în particulă adverbială.

Printre verbele prepoziţionale care pot fi folosite la diateza pasivă se numără *to account (for), to agree (upon), to attend (to), to look (after, at), to laugh (at), to refer to, to speak (of, to), to talk (about, to), to send (for), to wait (upon)* etc.

The note *was* immediately dispatched, and its contents as quickly *complied with.* (J. Austen, *Pride and Prejudice*)
The doctor *was sent for* — the apothecary arrived. (W. W. Thackeray, *Vanity Fair*)

Notă. La pasiv adverbele de mod stau adeseori înaintea participiului trecut:
This cannot be *easily accounted* for.

Unele dintre verbele complexe cu prepoziție condiționată, ca: *to do away with, to look down on, to look up to, to look forward to* etc., pot fi și ele întrebuințate la pasiv:

Under socialism exploitation of man by man *is done away with* for ever.

Verbele *to live* și *to sleep* sînt curent folosite în construcții pasive:

The house is not lived in.
The sheets have not been slept in.

Asemenea verbelor prepoziționale, o serie de locuțiuni verbale prepoziționale formînd predicate frazeologice sînt și ele folosite la diateza pasivă. Între ele se numără:

to catch (take) hold of	„a pune mîna pe"
to lose sight of	„a pierde, a scăpa din vedere"
to find fault with	„a găsi cusururi"
to make fun of	„a face haz de"
to make use of	„a se servi de"
to pay attention to	„a acorda atenție"
to put an end to	„a pune capăt, a curma"
to set fire to	„a da foc, a incendia"
to take care (charge) of	„a se îngriji de"
to take notice of	„a băga de seamă, a lua în seamă"
to take possession of	„a lua (în stăpînire)"

She *will be taken* good *care of.* (J. Austen, Pride and Prejudice)
It was my brother she *was* always (being) *found fault with.*
The shore *was lost sight of* soon.

Notă. Participiul trecut al verbelor prepoziționale este folosit împreună cu prepoziția respectivă ca atribut pe lîngă un substantiv:

the person *spoken to*;
children properly *looked after*;
a person much *talked about.*

Uneori participiul trecut devine un simplu adjectiv derivat cu ajutorul prefixului *un*:

an *unheard-of* author;
an *un hoped-for* help;
an *unaccounted-for* phenomenon;
an *uncalled-for* remark, rebuke;
an *uncared-for* child;
an *undreamt-of* meeting;
an *unlooked-for* event etc.

f. Construcţii pasive cu subiect impersonal

Pasivul impersonal cu *it* este relativ rar folosit în limba engleză, care, după cum s-a arătat, preferă în general un subiect definit, concret.

Pasivul impersonal este asociat cu verbe declarative şi verbe care exprimă o activitate a intelectului, *it* introducînd o propoziţie subiectivă. El este folosit atunci cînd subiectul activ este necunoscut şi cînd, acţiunea avînd un caracter viitor, nu poate fi folosită o construcţie de „nominativ cu infinitiv".

It is believed that...
It is expected that...
It has been (is) said that...
It is reported that...
It is understood that...
It is used to be thought that...

Comparaţi:

It is reported that the delegation will be here to-morrow.
The delegation is reported to have left Bucharest *(It is reported* that the delegation *has left* Bucharest.)

g. Construcţia to be + participiu trecut

Construcţia *to be + participiu trecut* poate avea o dublă funcţiune:

1) De verb la diateza pasivă, formînd un predicat verbal simplu:

Tea *was laid* on the parlour table. (K. Mansfield, *At the Bay*)
She *was startled* by his sudden entrance.

2) De verb copulativ + nume predicativ, formînd un predicat nominal:

Tom *was aggravated*. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)
The abbreviated version *was painted* on the glass pannel of the door. (J. Aldridge, *The Hunter*)

Uneori este greu de făcut distincţie între cele două forme:

It *was advanced* some three paces from the wall and *was described* in his catalogue as "Jupiter." (J. Galsworthy, *To Let*)
was advanced — predicat nominal
was described — predicat verbal simplu.

To be + participiul trecut reprezintă o formă pasivă atunci cînd exprimă o acţiune şi cînd este însoţit de determinanţii specifici ai verbului:
a) de complementul de agent:

The lake *is surrounded by an old forest.*

(Dar în The town *is surrounded* predicatul este nominal.)
b) de complemente circumstanţiale de loc, de timp şi frecvenţă etc.:

The paper *was printed in Edinburgh.*

(Dar în The article *was printed* in *bold type* predicatul este nominal.)
De asemenea, atunci cînd e folosit

a) la aspectul continuu:

The road *is being repaired*.

The ships *were being unloaded*.

b) la formele perfecte:

The monument *has been restored*.

h. Verbul to get cu funcţiune de auxiliar pasiv

Uneori, în vorbirea curentă, verbul *to get* este folosit ca auxiliar al diatezei pasive în locul verbului *to be*, pentru a arăta că este vorba de o acţiune, nu de o stare.

They *got married*.
He *got killed* in an accident.
The children *got lost*.
Everything *gets known*.

Comparaţi:

They are married
Everything is known } predicate nominale

DIATEZA REFLEXIVĂ
(The Reflexive Voice)

În limba engleză contemporană diateza reflexivă este exprimată printr-un verb reflexiv, adică un verb tranzitiv urmat de un pronume reflexiv în cazul acuzativ, care îşi pierde valoarea sa semantică iniţială şi devine un element auxiliar, intrînd în componenţa verbului (v. I, p. 236).

Notă. În limba engleză veche nu exista un pronume reflexiv special pentru a arăta că acţiunea se reflectă asupra celui care o săvîrşeşte, ci se folosea în acest scop pronumele personal la persoana şi numărul corespunzător:

hyrte hine hord-weard
(se aprobă păstrător al comorii).

Pronumele personal continuă să fie folosit cu această funcţiune pînă la începutul perioadei englezei moderne. Diateza reflexivă apare în perioada englezei medii, cînd pronumele *myself*, *himself* etc., folosite iniţial cu funcţiune de complement direct al verbului, încetează de a mai fi o parte separată de propoziţie, devenind indicii ale diatezei reflexive. Pronumele reflexiv corespunde subiectului ca persoană şi număr.

Categoria verbelor reflexive în limba engleză contemporană nu are greutatea specifică pe care o are în alte limbi (germană, franceză, romînă, rusă

33*

etc.). Numărul verbelor reflexive propriu-zise este relativ mic. Asemenea verbe sînt, între altele: *to calm oneself, to clean oneself, to control oneself, to dress (oneself), to cut oneself, to hurt oneself, to shave (oneself), to stretch oneself, to watch oneself* etc.

Cu o serie din aceste verbe — acelea care exprimă acţiuni obişnuite, rutiniere — se manifestă tendinţa de a le folosi pur intranzitiv, adică fără pronumele reflexiv. În cazul verbelor care nu exprimă asemenea acţiuni, adică se combină numai accidental cu un pronume reflexiv, omiterea acestuia nu este posibilă. Astfel se poate spune: he *shaved*, dar nu he *shaved* and *cut*, deoarece fără pronumele reflexiv *cut* nu are un înţeles deplin.

„Aşadar — după cum subliniază B. A. Iliş — această tendinţă de a omite pronumele reflexiv, adică de a înlătura mijlocul specific de exprimare a diatezei reflexive, este limitată la o anumită sferă lexical-semantică şi, cel puţin pînă în prezent, nu depăşeşte cadrul ei".

Restul verbelor reflexive din limba engleză reprezintă combinaţii idiomatice stabile în care pronumele reflexiv nu arată neapărat că acţiunea se reflectă asupra celui care o săvîrşeşte, ci că ea nu depăşeşte sfera subiectului. De aceea pronumele reflexiv este, în majoritatea cazurilor, şi un indiciu al caracterului intranzitiv al verbului (v. I, p. 367).

FORMELE NEPERSONALE ALE VERBULUI

(The Non-Finite Forms of the Verb [1])

În afară de modurile personale (predicative), verbul are şi forme nepersonale (nepredicative), adică forme care, fiind lipsite de categoriile gramaticale ale persoanei şi numărului, nu pot îndeplini în propoziţie funcţiunea de predicat.

Formele nepersonale ale verbului în limba engleză contemporană sînt:

1) *Infinitivul* (The Infinitive): *to call;*

2) *Forma -ing* (The -ing Form) ca *participiu* şi ca *Gerund: calling;*

3) *Participiul trecut* (The Past Participle): *called.*

În limba romînă, spre deosebire de limba engleză, infinitivul, participiul gerunziul şi supinul sînt considerate *moduri*, nu *forme* nepersonale ale verbului.

Formele nepersonale au o serie de caracteristici gramaticale comune cu modurile personale ale verbului:

— au categoria gramaticală a timpului, iar în cazul verbelor tranzitive şi al celor intranzitive cu prepoziţie condiţionată, şi categoria diatezei (v. I, pp. 519, 523, 549) Infinitivul, pe lîngă aceasta, are, de asemenea, categoria aspectului (v. I, p. 523);

— pot fi însoţite de diferiţi determinanţi ai modurilor predicative ale verbului.

În virtutea acestor caracteristici verbale, formele nepersonale pot îndeplini o serie de funcţiuni verbale (v. I, pp. 518, 539, 548, 557).

[1] Denumite şi *Verbals*.

În acelaşi timp, două dintre formele nepersonale, infinitivul şi Gerund-ul au, pe lîngă caracteristicile verbale menţionate, unele caracteristici substantivale, în virtutea cărora ele pot îndeplini în propoziţie şi funcţiuni specifice substantivului.

A. *INFINITIVUL*

(The Infinitive)

Generalităţi. Infinitivul este forma nepersonală a verbului care denumeşte o acţiune nelegată prin categoriile persoanei şi numărului de un agent. Indiciul formal al infinitivului este determinantul său specific, particula *to*, care nu are sens independent decît atunci cînd exprimă ideea de scop şi care nu este accentuată: *to work* (tə'wə:k). Ea determină verbul în sensul său cel mai general, fiind asemănătoare cu determinarea generică a substantivului.

Infinitivul în limba engleză contemporană are o natură dublă, posedînd atît caracteristici verbale cît şi caracteristici substantivale.

1. CARACTERISTICI VERBALE

1) Are categoriile gramaticale ale timpului şi aspectului, iar în cazul verbelor tranzitive şi al celor intranzitive cu prepoziţie condiţionată, şi categoria diatezei (v. I, pp. 521, 523).

2) Poate fi însoţit, în funcţie de valenţele sale semantico-gramaticale, de diferiţi determinanţi ai verbului:

a) un complement direct, dacă verbul este tranzitiv:

Brook had already expected to see *the wrinkles, the scorn* and the cruelty on her visitor's face. (Th. Hardy, *The Withered Arm)*

b) un complement prepoziţional:

I hope you won't forget your promise to talk *of this* another time. (A. J. Cronin, *The Citadel)*

c) un complement circumstanţial:

Mr. Macintosh drove the doctor *back to his hospital* . . . (D. Lessing, *The Antheap)*

Nota 1. Ca formă nepersonală a verbului, infinitivul nu poate fi determinat de un subiect în cazul nominativ. Uneori, ca în construcţiile complexe "For-To" şi Acuzativ cu infinitiv, el este însoţit de un agent în cazul acuzativ reprezentînd subiectul logic care săvîrşeşte acţiunea denumită de infinitiv:

It is difficult for *me to answer*.
I don't want to make *you feel* bad; you've befriended me. (M. Twain, The Adventures of *Tom Sawyer*)

În aceste exemple, *me*, parte din subiectul logic al propoziţiei, şi *you*, complementul direct al verbului *feel*, reprezintă totodată subiectele logice ale verbelor *to answer* şi *feel*.

Nota 2. Prezenţa, în cazuri izolate, a unui subiect în nominativ are valoare stilistică: *I, to go* there!

3) Poate fi modificat de un complement circumstanţial de mod:

Tom presently wondered to find that his coveted vacation was beginning to hang *a little heavily* on his hands. (M. T w a i n, *The Adventures of Tom Sawyer)*

N o t ă. Determinaţii şi modificatorii unui infinitiv nu sînt părţi separate de propoziţie, ci intră ca elemente constitutive în partea de propoziţie reprezentată de infinitiv, în afară de cazul cînd acesta face parte dintr-un predicat verbal compus şi cînd determinanţii şi modificatorii săi devin părţi secundare ale propoziţiei în raport cu întregul predicat:

It is a pleasure *to see you*

to see you = subiect logic

I must see *you without delay*

you = complement direct; *without delay* = complement circumstanţial al infinitivului.

În virtutea naturii sale verbale, infinitivul poate îndeplini, în forma sa scurtă, funcţiuni verbale de natură morfologică *(a)* şi sintactică *(b):*

(a) serveşte, ca formă de bază a verbului, la construirea unor timpuri şi moduri ale acestuia:

Modul indicativ

Prezent	*Viitor*	*Viitor în trecut*
I *call*	I shall *call*	I should *call*
(eu *chem)*	(eu voi *chema)*	(eu voi *chema)*

Modul imperativ
call
(cheamă)

Modul condiţional

Prezent	*Trecut*
I should *call*	I should *have called*
(eu aş *chema)*	(eu aş *fi chemat)*

Modul conjunctiv

I *call*
(eu să *chem)*

(b) poate fi parte a unui predicat verbal compus modal sau aspectiv (v. II, p. 188).

2. CARACTERISTICI SUBSTANTIVALE

Deşi infinitivul nu are caracteristici substantivale de ordin morfologic, el poate totuşi îndeplini — în forma sa lungă — majoritatea funcţiunilor sintactice ale substantivului, datorită caracterului generic, asemănător celui unui

substantiv determinat generic, pe care îl are această formă. Acest lucru devine şi mai pregnant atunci cînd infinitivul este comparat cu un substantiv verbal:

To see is *to believe.*
Seeing is *believing.*

Caracteristicile substantivale ale infinitivului îşi au obîrşia în limba engleză veche, în care infinitivul era un substantiv verbal. Din declinarea acestui substantiv verbal s-a ajuns la două forme de infinitiv, una reprezentînd nominativul şi acuzativul substantivului verbal (de ex. *bindan*) şi alta reprezentînd dativul, adesecori denumită Gerund (de ex. *to bindanne*).

În perioada limbii engleze medii, cele două forme de infinitiv şi-au pierdut desinenţele şi, din necesitatea de a se deosebi infinitivul de timpurile verbului cu care acesta este omonim, s-a păstrat prepoziţia *to* pentru ambele forme. Această prepoziţie şi-a pierdut treptat caracterul său şi a rămas în cele din urmă o simplă particulă, un semn distinctiv al infinitivului, un determinant generic al său.

Aceste considerente istorice determină pe unii gramaticieni englezi să trateze infinitivul sub două capitole mari: infinitivul substantival (The Noun Infinitive), cu funcţiunile sintactive corespunzătoare cazurilor nominativ şi acuzativ, şi infinitivul gerundival (The Gerundial Infinitive), cu funcţiile corepunzătoare cazului dativ.

Această clasificare neglijează însuşirile verbale ale infinitivului, pentru explicarea cărora se recurge de obicei la o nouă împărţire — infinitiv lung şi infinitiv scurt.

Nu este necesară împărţirea în infinitiv substantival şi infinitiv gerundival. Prin pierderea desinenţelor, cazurile infinitivului au devenit omonime între ele şi omonime cu formele verbului predicativ. Această omonimie a avut două rezultate: 1) funcţiunile celor trei cazuri s-au contopit; 2) infinitivul a dobîndit caracteristici verbale şi a dezvoltat categorii gramaticale noi: timp, aspect şi diateză.

Paradigma infinitivului

În limba engleză contemporană infinitivul are categoriile gramaticale ale *timpului* şi *aspectului*, iar în cazul verbelor tranzitive şi al celor intranzitive cu prepoziţie condiţionată, şi categoria diatezei, exprimate în următoarea paradigmă:

Timp	Diateza		
	activă		pasivă
	aspect comun	aspect continuu	
Infinitiv nedefinit (The Indefinite Infinitive)	to call (a chema)	to be calling (a chema)	to be called (a fi chemat de cineva)
Infinitiv perfect (The Perfect Infinitive)	to have called (a fi chemat)	to have been calling (a fi chemat)	to have been called (a fi fost chemat de cineva)

1) Infinitivul nedefinit, aspectul continuu, diateza activă, *to be calling* se formează din infinitivul nedefinit al verbului *to be* şi participiul nedefinit al verbului principal.

Această formă nu are corespondent în limba romînă, redarea ei depinzînd de context.

2) Infinitivul nedefinit, diateza pasivă, *to be called* se formează din infinitivul nedefinit al verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

Această formă are corespondent în limba romînă: „a fi chemat".

3) Infinitivul perfect, aspectul comun, diateza activă, *to have called* se formează din aspectul nedefinit al verbului *to have* şi participiul trecut al verbului principal.

Această formă are corespondent în limba romînă: „a fi chemat"

4) Infinitivul perfect, aspectul continuu, diateza activă, *to have been calling* se formează din infinitivul perfect al verbului *to be* şi participiul nedefinit al verbului principal.

Această formă are corespondent în limba romînă, redarea ei depinzînd de context.

5) Infinitivul perfect, aspectul comun, diateza pasivă, *to have been called* se formează din infinitivul perfect al verbului to be şi participiul trecut al verbului principal.

Această formă are corespondent în limba romînă: „a fi fost chemat".

Notă. Forma negativă a infinitivului se construieşte aşezînd negaţia *not* înaintea particulei *to*: *not to call (to have called, to be called etc.)*

Redarea infinitivului în limba romînă

Infinitivul englez poate fi redat în limba romînă, în funcţie de paradigmă şi de context, prin diferite mijloace:

1) Printr-un infinitiv (sau o construcţie infinitivală activă sau pasivă):

It requires sometimes a richer soil, a better atmosphere *to continue* even a natural growth. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*
(Cîteodată are nevoie de un teren mai bogat, de o atmosferă mai bună pentru a-şi *continua* chiar numai dezvoltarea normală).

To be recognized, greeted by some local personage afforded her a joy which was very great. (A. J. Cronin, *The Citadel)*
(Faptul de a fi recunoscută şi *salutată* de persoane din localitate îi producea o bucurie dintre cele mai mari.)

2) Printr-o propoziţie subordonată (completivă directă, circumstanţială sau atributivă):

He loved the changing panorama of the street — *to see* and *be seen* as he dined. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*
(Îi plăcea aspectul schimbător al străzii — *să vadă* şi *să fie văzut* în timp ce lua masa.)

I went up to him *to try* and *save him*. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*
(M-am dus la el ca să încerc să-l salvez.)

He was too dazed *to think*, though he was aware that he did not like himself. (J. London, *Martin Eden*)
(Era prea zăpăcit *ca să poată gîndi*, deşi îşi dădea seama că e nemulţumit de sine.)

Tess was no insignificant creature *to toy* with and *dismiss*. (Th. Hardy, *Tess of the D'Urbervilles*)
(Tess nu era o creatură lipsită de importanţă cu care *să te joci* şi apoi *s-o părăseşti*).

3) *Printr-un supin:*

...George suggested eggs and bacon which were easy *to cook*... (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*)
(George propuse ouă cu şuncă, întrucît erau uşor de pregătit).

4) *Printr-un substantiv:*

I might point out, sir, that *to withdraw* the charge of stealing would not make much difference. (J. Galsworthy, *The Silver Box*)
(Mi-aş permite să vă atrag atenţia, domnule, că *retragerea* plîngerii de furt nu ar avea prea mare importanţă).

Categoria timpului

Categoria timpului la infinitiv are un caracter relativ, nu absolut, în sensul că timpul infinitivului apare numai ca un *raport* între el şi timpul unui alt verb, aflat la mod personal. Acest raport poate fi de simultaneitate, de posterioritate sau de anterioritate.

1) **Infinitivul nedefinit.** Acţiunea denumită de infinitivul nedefinit comun şi continuu, activ şi pasiv este de regulă simultană cu timpul (prezent, trecut şi viitor) al verbului la mod personal.

I am glad *to see* you.

He seemed *to be thinking* of something else. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

He told himself angrily that he was utterly ill advised *to give way* to his feelings in this weak fashion. (A. J. Cronin, *The Citadel*).

You will be at liberty *to examine* the manuscripts.

Cînd infinitivul nedefinit urmează însă după un verb modal de tipul: *to hope, to expect, to want, to wish, to intend,* acţiunea lui apare ca *posterioară timpului verbului modal*, mai ales cînd acesta din urmă este la prezent, deoarece ea nu reprezintă decît o speranţă, o dorinţă, o intenţie etc., care abia urmează să fie realizată într-un viitor mai mult sau mai puţin apropiat.

I *hope to see* you again.

I *didn't want to question* her. I *didn't want to make* her *lie*... (G. Greene, *The Quiet American*)

He *had intended to become* a teacher.

Raportul de posterioritate apare şi mai pregnant atunci cînd în propoziţie există un complement circumstanţial de timp viitor, care proiectează acţiunea în planul viitorului:

She *wants to spend* the holidays at the sea-side *next summer*.

După verbele modale defective, după *am to* şi *have (got) to*, precum şi după *am/was going to*, infinitivul nedefinit poate de asemenea, în anumite determinări contextuale să denumească o acţiune posterioară.

He *may* still *arrive*.

The return to Thornfield *was* yet *to be tried*. (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

We'*ve got to be* orderly and disciplined when we do it. (A. Saxton, *The Great Midland)*

...his wife *was going to spend* the week-end with her mother at Shrewsbury. (A. J. Cronin, *The Citadel)*

În toate aceste cazuri, acţiunea denumită de infinitiv este privită dintr-un moment prezent sau trecut, în raport cu care ea apare ca viitoare.

2) **Infinitivul perfect.** Timpul perfect al infinitivului este folosit numai după verbele modale, pentru a arăta că acţiunea denumită de infinitiv este anterioară momentului prezent *a)* sau trecut *b)* în care este exprimată dorinţa, intenţia, posibilitatea, probabilitatea, necesitatea etc.

a) They may *have arrived* at last.
He cannot *have lost* it.

She must *have noticed* the surprise with which he viewed it. (A. J. Cronin, *The Citadel)*

You needn't *have come*.

b) He was happy *to have worked out* a useful device.

Operations! You ought to have seen them. (A. J. Cronin, *The Citadel)*

He could *have laughed* out of sheer happiness. *(Ibid.)*

They might *have found him*.

Cu verbele modale *could, should* şi *ought (to)*, infinitivul perfect arată, la forma afirmativă, că o acţiune care ar fi putut sau ar fi trebuit să fie săvîrşiă în trecut nu a fost săvîrşită, iar la forma negativă, că o acţiune care a fost săvîrşită în trecut nu era de dorit (v. I, p. 318 et seq.).

În cazul verbului modal *need* se poate folosi pentru exprimarea unei acţiuni trecute atît infinitivul perfect cît şi timpul Past Tense, între cele două construcţii existînd însă o deosebire de sens (v. I, p. 334).

După verbele modale *to hope*, *to expect*, *to intend*, *to mean* etc., infinitivul perfect arată că speranţa sau intenţia nu a fost realizată.

I meant *to have dropped in*, but I had no time.

Acelaşi sens poate fi redat de mai mult ca perfectul verbului modal şi Infinitivul nedefinit al verbului noţional:

I had meant *to drop in*, but I had no time.

Este evident că în cazul unei construcţii ca: I hoped *to have been able to* accompany you, nu poate fi vorba de un raport de anterioritate între infinitivul perfect şi Past Tense, întrucît săvîrşirea unei acţiuni nu poate să preceadă intenţia sau dorinţa de a o săvîrşi.

Notă. Cînd infinitivul îndeplineşte în propoziţie o funcţiune substantivală (subiect, complement direct sau atribut), el nu are o valoare temporală:

Travel means... the ability *to seize* indefatigably upon every new or familiar source of delight. (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Unele gramatici denumesc infinitivul nedefinit infinitiv prezent. Acest termen este impropriu, pentru că acţiunea exprimată de infinitivul nedefinit, fiind relativă, poate avea loc nu numai în prezent, ci şi în trecut sau viitor, în funcţie de timpul la care se află verbul la mod predicativ.

Categoria aspectului

Timpurile continui ale infinitivului exprimă aceleaşi raporturi temporale ca şi în cazul aspectului comun, cu deosebirea că acţiunea infinitivului apare ca un proces în desfăşurare:

It's a loan I hope *to be repaying* with interest some day... (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties*)

She seemed *to be thinking* of something else. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

Aspectul continuu poate avea şi o funcţiune stilistică:

He must *be making* friends with a lot of new people there.

Categoria diatezei

În limba engleză veche infinitivul avea numai diateză activă. Cu timpul — din necesitatea de a traduce texte din limba latină — el a dobîndit o funcţiune pasivă chiar în forma sa gerundivală: *ðæt is to understandenne.*

In limba engleză modernă sensul pasiv al infinitivului este exprimat, de regulă, prin forma diatezei pasive:

I brought my shoes *to be mended.*
The dog was nowhere *to be found.*

There was something *to be said* for marriage and the family life when it brought such happiness as filled the Morgans' home. (A. J. Cronin, *The Citadel)*

Se foloseşte însă, de regulă, infinitivul activ cu sens de pasiv în următoarele situaţii:

— după adjective ca *difficult, easy, far, hard, interesting, quick* etc.:

English is difficult *to learn.*
The book is easy *to understand.*
Bees are interesting *to watch.*

— în propoziţii în care există *enough* sau *too:*

The coffee is not sweet enough *to drink.*

— pe lîngă verbele *let, lose* şi *blame* (mai des decît infinitivul pasiv):

Apartments *to (be) let.*
Who is *to blame?*

— după *there is, there are* (mai ales un infinitiv activ):

There is no time *to lose.*
There are a lot of things *to do (to be done).*

Uneori între infinitivul pasiv şi cel activ există o anumită diferenţă de sens:

There was nothing *to be seen* — nimic de văzut.
There was nothing *to see* — nimic (deosebit) de văzut.

Formele infinitivului şi folosirea lor

Infinitivul are două forme: infinitivul lung (The Long Infinitive), caracterizat prin prezenţa particulei *to* cu funcţiune de determinant generic, şi infinitivul scurt (The Short Infinitive), fără particula *to.*

Unele gramatici nu fac distincţie între cele două forme ale infinitivului, mărginindu-se să menţioneze cazurile în care infinitivul e întrebuinţat fără particula *to.* În felul acesta, prezenţa sau absenţa particulei apare ca un lucru lipsit de semnificaţie gramaticală. Tratînd cele două forme separat, se obţine o înţelegere mai clară şi mai justă a infinitivului.

Deosebirea dintre cele două forme constă în faptul că în timp ce infinitivul scurt are numai însuşiri verbale, infinitivul lung posedă, pe lîngă însuşiri verbale, şi o serie de însuşiri substantivale.

1) **Infinitivul scurt** apare:

a) Ca parte noţională a unor timpuri, moduri ale verbului (v. I, p. 393 et seq.)

b) în predicate verbale compuse modale (v. II, p. 187).

— după verbele modale defective:

Alf and Morris swore they *could not sleep.* (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties)*

Notă. După verbul modal *ought* şi după înlocuitorii modali *be* şi *have* se foloseşte întotdeauna infinitivul lung:

"She *ought to keep* it for a time, anyhow," said Hanson. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

A boy's *got to do* things when he's awfully hungry he wouldn't want to do as a steady thing. (Mark Twain, The Adventures of *Tom Sawyer*)

— de asemenea, în diferite expresii idiomatice, cu aceste verbe modale:

I had better (best)...; I had (sau would) rather...; I cannot but...; I cannot choose but...; I cannot help...; I need scarcely...; I need hardly...; I need only...; I can't bear...; I can't afford...

I think, if you don't mind, *I'd rather* be alone. (G. Greene, *The Quiet American)*

I *had better* not stay long, sir... (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

There came diverse of Antonio's creditors in my company to Venice, that swear he *cannot choose but* break. (W. Shakespeare, *The Merchant of Venice*, III. 1)

c) După un infinitiv lung cu care se află în raport de coordonare:

It was romantic and mysterious to stand there in the deep gloom and *look* out upon the great valley shining in the sun. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer)*

Notă. Se întrebuinţează însă infinitivul lung în ambele cazuri atunci cînd infinitivele sînt contrastate:

To be or not to be.

d) În întrebări retorice eliptice după *why not*...:

"Well, why not *fight* to get the rate for the man on the machine?" (J. Lindsay, *Betrayed Spring)*

e) După diferite tipuri de verbe în construcţia „Acuzativ cu infinitiv" (v. I, p. 532).

And, even as she moved, she felt *him move* away.

I indeed, talked comparatively little, but I heard *him talk* with relish. (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

2) **Infinitivul lung** apare:

a) În predicate compuse verbale modale:

1° după verbul modal defectiv *ought:*

Frank says that they ought *to raise* enough money for the appeal by early April. (L. Brown, *Iron City)*

2° după verbele modale *be* şi *have:*

She knew that she *was to pay* four dollars for her board and room. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*

Sir George Lynn. .. will have *to go* up to town... (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

3° după verbele modale nedefective: *to like, to prefer, to mean, to intend, to expect, to try, to manage, to pretend* etc.:

As Roy approached,the bird *tried to lift* its head to attack. (J. Aldridge, *The Hunter)*

She could think of things she would like *to do*, of clothes she would like *to wear* and of places she would like *to visit*. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

Notă. Cînd verbele *need* şi *dare* sînt folosite ca verbe modale nedefective sînt şi ele însoţite de un infinitiv lung.

4° după expresiile modale de tipul: *to be able (unable), to be certain, to be sure, to be likely, to be willing, to be eager, to be sorry, to be glad, to be content, to be impatient, to be fit*, etc.:

If I wrote such articles I should immediately be suspect. It's a damned dangerous thing to do in England; in most cases the suspicion is *far too likely to be true*. (R. Aldington, *Death of a Hero)*

5° după expresiile modale *I am/was going*, pentru a exprima un viitor apropiat (v. I, p. 337).

I was going to clear out of the country. (H. G. Wells, *The Invisible Man)*

De asemenea după construcţia *I was about:*

She *was about to answer* quickly, when the door bell rang. (J. Cronin, *The Citadel)*

b) În predicatele compuse verbale aspective după verbele *to begin, to continue, to stop* etc.

He *continued to cry out*, but now the words were a muffled squawking against his straining chest. (L. Brown, *Iron City)*

c) În exclamaţii:

To write! The thought was fire in him. (J. London, *Martin Eden)*

d) În construcţii introduse de adverbe relative *(when, where, why, how)* sau de pronume relative *(who, what, which):*

You cured me completely, Mr. Eden, and I don't know how *to thank* you. (J. London, *Martin Eden)*

e) După conjuncţiile "*such...as*", "*so...so*":

I must remember this so as *to tell* Dirk. (Doris Lessing, *The Antheap)*

f) În construcţiile complexe:

1° în construcţia „Acuzativ cu infinitiv" (v. I, pp. 533—534);

He had expected *it to be worse.* (A. Maltz, *The Happiest Man on Earth)*

2° în construcţia „Nominativ cu infinitiv" (v. I, pp. 534, 535).

But you know he's a very important young scientist supposed *to be doing* marvellous research work. (R. Aldinton, *Death of a Hero)*

g) În expresii parentetice (v. I, p. 531):

To tell you the truth, Dinny went on, Morrey did his best to forget he was the son of an earl. (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties)*

Infinitivul implicit

(The Implicit Infinitive)

În anumite construcţii în care infinitivul ar trebui să se repete, este repetată numai particula *to*, omiţîndu-se infinitivul. De aceea construcţia poartă numele de Infinitiv implicit.

Infinitivul poate fi astfel omis după orice verbe sau expresii modale care se cer urmate de un infinitiv lung, precum şi după alte cîteva verbe:

"But you know how things are, or you *ought to* by now." (D. Lessing, *The Anthecp)*

Take it; it would be absurd not *to.*

They can fire me if they want *to,* but if they do I'll quit. (J. London, *Martin Eden)*

The little boy wanted to go into the garden, but his father didn't allow him *to.*
I am sorry to have offended you, I didn't mean *to.*
Why do you say you can't do it? You haven't even tried *to.*
His book will sell well, it's bound *to.* (O. Jespersen)
They will call your father a rogue and will have a right *to.* (O. Jespersen)

Infinitivul cu adverb intercalat
(The Split Infinitive)

Cînd infinitivul este determinat sau modificat de un adverb, acesta din urmă este intercalat uneori între particula *to* şi infinitiv, construcţia astfel obţinută purtînd denumirea de infinitiv cu adverb intercalat. Cel mai frecvent apar în această poziţie adverbele de mod.

> I idly turned the leaves and began *to* indolently *study* diseases generally. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

Intercalarea adverbului are ca scop să evite ambiguitatea căreia ar putea să-i dea naştere plasarea adverbului înainte sau după infinitiv.

În cazul unei serii de verbe, infinitivul intercalat a devenit o combinaţie tradiţională (v. II, p. 45).

Particula *to* poate fi separată de un infinitiv printr-un adverb, dar nu şi printr-o locuţiune adverbială sau printr-un complement circumstanţial dezvoltat. H. W. Fowler (Modern English Usage) condamnă construcţiile de tipul "*to* always and in every conceivable circumstance whatever and against all odds *do* you duty".

Funcţiunile sintactice ale infinitivului

Infinitivul poate îndeplini în propoziţie următoarele funcţiuni:

1) **Subiect sau parte dintr-un subiect:**

> *To live* is to struggle.
>
> *To get somebody to stumble* over him, and *curse* him steadily for an hour, is his highest aim and object. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

Infinitivul cu funcţiune de subiect este rareori aşezat la începutul propoziţiei. De obicei locul său este după predicat, în care caz el este introdus de un "*it*" introductiv-anticipativ.

> *It's* hard *to believe* it's you, Dave, talking this way, interested in these things... (D. Carter, *Fatherless Sons)*
>
> He seldom spoke unless to answer when addressed, and it was difficult *to draw* him into conversation. (R. Tressell, *The Ragged-Trousered Philanthropists)*

2) **Nume predicativ sau parte dintr-un nume predicativ:**

> Our duty is *to learn.*
>
> I suppose what I'm really asking you is *to behave, all of a sudden, irrationally, out of character.* (G. Greene, *The Quiet American)*
>
> ...the only thing he was anxious about was *to sell that return ticket.* (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

3) **Parte dintr-un predicat compus verbal:**
a) modal (v. II, p. 187):

I *must keep* to my post, however. (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

The darling of his desire *was to be a doctor*, but poverty has decreed that he should be nothing higher than a village schoolmaster. (M. Twain, The Adventures of *Tom Sawyer.)*

Well, good luck, said Minnie, when she *was ready to go.* (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*

b) aspectiv (v. II, p. 188):

He *began to hate* himself for throwing away the chance Becky had offered for a reconciliation. (M. Twain, The Adventures of *Tom Sawyer)*
The life of the street *continued* for a long time *to interest* Carrie. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*

4) **Complement direct sau parte dintr-un complement direct** după asemenea verbe ca *to learn, to refuse, to forget*, precum și după verbe ca *to teach, to instruct, to ask, to beg, to implore*, care se cer urmate de două complemente directe — al persoanei și al obiectului:

At this moment I discover that I forgot *to take my parcel* out of the pocket of the coach, where I had placed it for safety. (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

She sent for school-books, and taught him *to read.* (D. Lessing, *The Antheap)*

He apologized... and asked me *to be outside the big store... around ten-thirty the next norning.* (G. Greene, *The Quiet American)*

Nothing in this world is more sure to upset a Forsyte than the discovery that something on which he had stipulated *to spend a certain sum* has cost more. (J. Galsworthy, *The Man of Property)*

Funcțiunea de complement direct a infinitivului este uneori greu de delimitat de cea de parte a unui predicat verbal compus, care este cea mai frecventă. Cînd verbul-predicat are un sens modal mai mult sau mai puțin pronunțat, precum și cu verbele aspective, infinitivul intră în raporturi nu de complement direct, ci de parte a unui predicat compus verbal modal sau aspectiv.

Asemenea subiectului, complementul direct poate fi și el introdus de un *it* introductiv-anticipativ, cu funcțiunea de complement direct formal:

This was the moment when Roy found *it* difficult *to kill a beast.* (J. Aldridge, *The Hunter)*

5) **Parte dintr-un complement direct complex** (Acuzativ cu infinitiv (v. I, p. 531):

I mean you *to remain*.
Did no one hear him *move?* (Ch. Brontë, *Jane Eyre)*

Dave felt his heart *beat solidly in his throat.* (A. Saxton, *The Great Midland).*

6) **Complement circumstanţial sau parte dintr-un complement circumstanţial**

a) de *scop*, mai ales după verbe de mişcare:

I went up to him *to try* and *save him.* (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*
At this point, Mrs. Poppets knocked at the door *to know if we were ready for supper. (Ibid.).*

Cînd infinitivul îndeplineşte această funcţiune, particula *to* se lexicalizează considerabil, apropiindu-se de sensul prepoziţional final pe care-l avea în engleza veche.

Uneori infinitivul de scop este introdus prin conjuncţia compusă *in order to*.

It was not necessary for me to look up *in order to ascertain* whose entrance they thus greeted. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*).

b) de *rezultat:*

Huck was irritated *to think he had been such a goose and betrayed such a suspicious excitement.* (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

Propoziţia în care complementul circumstanţial de rezultat este exprimat printr-un infinitiv conţine adeseori unul din cuvintele *too, enough, only, such, so* (în corelaţie cu *as*):

All right, it's nearly dark enough *to start.* (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

She sang so beautifully as *to command* perfect silence.
An then he turned to leave the clearing, and cried out as he went so as *to give* the appearance of dominance: «Remember, laddie, I'm not sending you do well at school this year..." D. Lessing, *The, Antheap*).

c) de *comparaţie* (mod), introdus prin conjuncţia *as if* sau *as though:*

Dave walked as if *to meet* them. (A. Saxton, *The Great Midland*)

Ideea de comparaţie este asociată de cele mai multe ori cu o idee de scop.

7) **Atribut sau parte dintr-un atribut:**

She found it difficult to conquer an inclination *to cry.* (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

Infinitivul în expresii parentetice

Infinitivul este folosit într-o serie de expresii parentetice (Parenthetic Phrases), care nu sînt legate din punct de vedere gramatical de nici o parte a propoziţiei şi care servesc doar ca element introductiv:

Needless to say, they have since perished ... (R. Aldington, *Death of a Hero*)

To make a long story short, the company broke up, and returned to the more important concerns of the election. (W. Irving, *Rip Van Winkle*)

To be sure, what I begged was employment ... (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Expresii parentetice cu infinitivul sînt combinaţii frazeologice stabile: *To be sure ...*, *To be plain ...*, *To put it mildly ...*, *To put it in a nutshell ...*, *To cut a long story short ...*, *To speak the truth ...* etc.

CONSTRUCŢII PREDICATIVE CU INFINITIVUL

Construcţiile predicative cu infinitivul sînt construcţii complexe formate dintr-un substantiv sau pronume şi un infinitiv legate prin raporturi predicative, asemenea celor dintre subiect şi predicat, cu deosebirea esenţială că acest raport nu este exprimat formal, ci are un caracter implicit. Complexul sintactic astfel format îndeplineşte funcţiunea de parte a propoziţiei.

În limba engleză contemporană există următoarele construcţii predicative cu infinitiv:

1) Acuzativul cu infinitiv (The Accusative with the Infinitive).
2) Nominativul cu infinitiv (The Nominative with the Infinitive).
3) Construcţia "For-To" (The For-To Infinitive Construction).

a. Acuzativul cu infinitiv

Acuzativul cu infinitiv este o construcţie formată dintr-un substantiv sau pronume în cazul acuzativ şi un infinitiv scurt sau lung aflat cu el într-un raport predicativ. Forma infinitivului este determinată de verbul tranzitiv după care se foloseşte construcţia. Acuzativul cu infinitiv îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de complement complex *(Complex Object*, v. II, p. 215).

Posibilitatea existenţei unei astfel de construcţii predicative este strîns legată de predicaţia verbului tranzitiv în raport cu complementul direct cu care este asociat. Astfel, dacă după un verb ca *to feel* „a simţi", urmează un complement direct, exprimat printr-un substantiv cu care semantica verbului permite o asociere firească — *to feel somebody's pulse*, *to feel the cold* sau *to*

feel a pain, propoziţia al cărui predicat este verbul poate avea înţeles deplin şi deci poate exista ca propoziţie fără nici o altă complinire. Cînd însă complementul direct este un substantiv cu care verbul nu este asociat în mod obişnuit la unul sau altul din sensurile sale, propoziţia nu are sens deplin decît dacă raporturile semantice dintre complementul direct şi verbul predicativ sînt lămurite printr-o complinire a celui dintîi.

Astfel, sensul propoziţiei *I felt the house* nu are înţeles dacă nu se precizează sub ce raport se exercită acţiunea verbului asupra complementului său direct. Acest raport poate fi lămurit prin adăugarea infinitivului *shake: I felt the house shake* „Am simţit cum se cutremură casa".

Folosirea acuzativului cu infinitiv atrage, aşadar, o schimbare esenţială a sensului de bază al verbului-predicat, schimbare care are loc, de obicei, în direcţia abstractizării lui. Mutaţia semantică apare foarte pregnant în propoziţiile:

I know *him*.	Îl *cunosc*.
I know *him to be an honest man*.	*Ştiu că este un om cinstit*.

În majoritatea cazurilor, aşadar, acuzativul cu infinitiv reprezintă un raport sintactic condiţionat de semantica verbului predicat şi a complementului său direct.

În alte cazuri, prezenţa unui element întregitor pe lîngă complementul direct al verbului tranzitiv este determinată de voinţa vorbitorului de a-şi exprima gîndurile mai complet. Astfel, prezenţa infinitivului *walk* în propoziţia *I saw a cat walk on the roof* nu este determinată de cerinţe semantico-gramaticale, întrucît propoziţia poate să existe ca atare şi în forma *I saw a cat on the roof* sau chiar *I saw a cat*.

N o t ă. Acuzativul cu infinitiv poate fi folosit şi după o formă nepersonală a verbului: I hate *to see you cry*.

Acuzativul cu infinitiv se foloseşte după următoarele categorii de verbe tranzitive:

a) Verbe care exprimă o percepţie: *to feel, to see, to hear, to notice, to perceive, to observe, to notice* etc.

> He saw Kemp *drop* and *struggle* to his feet. He saw Kemp *reel, rush* forward and *go down* again, felled like an ox. (H. G. W e l l s, *The Invisible Man*)
>
> Do you think he's a communist? Phyl asked, watching *him go*. (J. L i n d s a y, *Betrayed Spring*)
>
> She felt *her feet to be stone-cold*.

N o t ă. Posibilitatea folosirii Acuzativului cu infinitiv depinde de sensul verbului-predicat. Astfel, de pildă, *to hear* cu sensul „a afla" sau *to see* cu sensul „a-şi da seama" se cer urmate de o propoziţie subordonată:

I heard *that he had left for Predeal*.

b) Verbe care exprimă o activitate a intelectului: *to think, to know, to consider, to suppose, to believe, to imagine, to fancy, to feel, to understand* etc.

După aceste verbe se întrebuinţează, de regulă, infinitivul lung al verbului *to be*. Folosirea acuzativului cu infinitiv după verbele care exprimă o activitate a intelectului este mai caracteristică pentru vorbirea literară decît pentru cea familiară.

I think *it to tally* with the facts.
I understand *you to say* that he is ill.

He had not expected *her to reply*, but she did. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

He imagined *my recovery to be rapid* enough when once commenced.

c) Verbe declarative: *to declare, to pronounce, to report* etc., de obicei atunci cînd subiectul este o persoană:

My friends declare *your novel to be* a masterpiece.

d) Verbe care exprimă un ordin sau o permisiune: *to order, to require, to allow, to suffer* etc.:

Worst of all, he ordered *Dirk to go* back to work in the pit, and Dirk refused. (D. Lessing, *The Antheap*)

Mr. Macintosh, after some moments of heavy breathing, allowed *his shrewdness to direct* his anger. *(Ibid.)*

Cînd complementul direct este o persoană, construcţia are sens activ, complementul fiind cel care săvîrşeşte acţiunea exprimată de infinitiv:

His doctor ordered *him to keep to his bed.*

Cînd complementul direct este un obiect, infinitivul stă în mod obligatoriu la diateza pasivă, complementul direct urmînd să sufere acţiunea exprimată de infinitiv, iar nu de verbul predicat:

I ordered *dinner to be served.*

Formal, *dinner* este complementul direct al lui *ordered*, în fapt însă el suferă acţiunea exprimată de infinitivul pasiv, al cărui subiect logic nu este exprimat.

Aceasta este o ilustrare a interacţiunii semantico-gramaticale dintre complementul direct şi predicat în cadrul trecerii de la persoană la obiect.

e) Verbe care exprimă voinţa sau intenţia vorbitorului: *to want, to desire, to mean, to intend* etc.:

Oh, that, you still want *me to say it* — after five years? (L. Brown, *Iron City*)

You don't intend *me to belittle* that?

f) Verbe care exprimă un sentiment: *to like, to dislike, to hate, to prefer* etc.:

I should like *you to mail* the letter just now.
I hate *you to talk* about it.

g) Verbe cauzative şi verbe care exprimă o constrîngere: *to cause, to make, to have, to get, to set, to induce, to compel, to force* etc.:

I'll break your neck, you little rat. You almost made *me drop* my pole. (A. Maltz, *Afternoon in the Jungle*)

It was a dreadful thing that he now proposed, a breach of the law which, if discovered, would bring them into the police-court and might even cause *them to be scored off* the medical register. (A. J. Cronin, *The Citadel*)

Notă. 1. Verbul *to have* la timpul viitor urmat de un acuzativ cu un infinitiv poate avea sensuri diferite în funcţie de forma afirmativă sau negativă a propoziţiei. La forma afirmativă *have* este cauzativ: *I'll have him do it*, în timp ce la forma negativă capătă sensul de „a nu îngădui": *I won't have him do it.*

Nota 2. Acuzativul cu infinitiv poate fi folosit şi după unele verbe prepoziţionale ca: *to count on (upon), to depend on (upon), to wait for, to hope for etc.*

I am counting upon *you to help* me.
You may depend upon *him to do* it.
I no longer waited with interest *for the curtain to rise...* (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
Yet later he longed for *it to stop* again, just for an hour, so that he might hear a true silence. (D. Lessing, *The Antheap*)

b. Nominativul cu infinitiv

Nominativul cu infinitiv este o construcţie pasivă, formată dintr-un substantiv sau un pronume în cazul nominativ şi un infinitiv nedefinit, continuu, perfect şi perfect continuu care se află faţă de el într-un raport predicativ şi care este separat de el printr-un alt verb la mod personal. Această construcţie îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de subiect complex *(Complex Subject*, v. II, p. 205).

Notă. Potrivit concepţiei împărtăşite de alţi autori, infinitivul din acest complex sintactic este considerat ca parte a unui predicat verbal compus modal.

Nominativul cu infinitiv se foloseşte după următoarele categorii de verbe:

a) Verbe tranzitive care la diateza activă pot fi urmate de un acuzativ cu infinitiv, cu excepţia pct. 5:

1 verbe care exprimă o percepţie: *to see, to feel, to hear* etc.:

She was heard *to enter* the room.

2 verbe care exprimă o activitate a intelectului: *to think, to consider, to understand, to believe, to suppose* etc.:

...then people took an oath, a pledge... and *that* was supposed *to hold them together.* (J. Lindsay, *Betrayed Spring*)

3 verbe care exprimă un ordin sau o permisiune: *to order, to allow, to suffer* etc.:

He is ordered *to report* to-morrow.
The public is requested *to keep off* the grass.
He was allowed *to compete.*

4 verbe cauzative: *to cause, to make, to induce, to compel* etc.:

. . . at present *he* was compelled *to go* to the library. (J. London, *Martin Eden*)

5 verbe declarative: *to say, to declare, to report, to announce*, exprimînd părerea sau afirmaţia unei alte persoane, adică avînd un oarecare sens modal:

He was declared *to have done* the best.
The Rumanian sportsmen are reported *to have won* the international competition.

b) Verbe intranzitive: *to seem — to appear, to happen — to chance, to prove — to turn out*, reprezentînd perechi sinonimice:

I seem just *to be blundering* about, running into one problem after another. (A. J. Cronin, *The Citadel*)

To that bed *I* seemed *to have grown*, (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

You need not think that because *we* chanced *to be born* of the same parents, I shall suffer you to fasten me down by even the feeblest claim. *(Ibid.)*.

c) Locuţiuni verbale de tipul: *to be likely, to be unlikely, to be sure, to be certain*:

. . . *he* was more likely *to laugh* at such an accident than grow angry. (D. Lessing, *The Antheap*)

c. Construcţia "For-To"

Construcţia "For-To" este formată din prepoziţia *for* urmată de un substantiv sau pronume în cazul acuzativ şi un infinitiv lung, care se află faţă de el într-un raport predicativ.

Această construcţie poate îndeplini în propoziţie următoarele funcţiuni sintactice:

a) *Subiect:*

. . . He watched her moodily realizing how impossible it was *for her to understand* what he had been through. (J. London, *Martin Eden*)

b) *Nume predicativ:*

That was *for him to find out.* (Vinokurova)

c) *Complement direct:*

Get as close as you can and make it tough *for any scabs* to get *in*. (A. Saxton, *The Great Midland*)

d) *Complement circumstanțial:*

1° de *scop:*

... "Well, laddie?" he asked, amiably, and moved over *for Tom to sit* by him. (D. Lessing, *The Antheap*)

It left only a narrow space *for the night-air* to invade. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

2° de *rezultat:*

... it was too late *for her to make* now the effort to change her habitual frame of mind. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

e) *Atribut:*

He felt there was nothing *for him to say* but what he did. (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties*)

... He sends directions *for all the best rooms to be prepared*. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

... and now that she was going to live in the country, there was a chance *for her to turn* a new leaf. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

Notă. Construcția „For-To" nu trebuie confundată cu complementul complex folosit după verbele prepoziționale cu prepoziția *for* (*to wait for*, *to ask for* etc.), în cazul cărora prepoziția ține de verb, nu de construcția complexă:

He had been sitting in the shanty waiting *for Tom to appear*, grateful for the chance to rest his injured foot. (A. Maltz, *The Happiest Man on Earth*)

B. *FORMA NEPERSONALĂ -ING*

Generalități. Forma nepersonală *-ing* a verbului este o formă bifuncțională reprezentînd, pe de o parte, un *participiu*, iar pe de altă parte, un *Gerund*. Diferențierea acestor două omonime gramaticale interne se face numai *în context*, în funcție de determinările lor specifice.

Pornind de la faptul că în limba engleză contemporană participiul în *-ing* și Gerund-ul, care sînt tratate de obicei ca *două forme verbale diferite*, au formă identică, ele pot fi considerate ca două *omonime gramaticale interne*, cu funcțiuni diferite, *ale unei singure forme verbale bifuncționale*.

Asemenea cazuri de omonimie gramaticală internă sînt foarte frecvente în limba engleză contemporană, numeroase cuvinte sau forme paradigmatice ale unui cuvînt cumulînd mai multe funcțiuni gramaticale. Astfel, de pildă,

forma de Past Tense *could* a verbului modal defectiv *can* cumulează şi funcţiunile de condiţional prezent şi de conjunctiv trecut.

Aceste cazuri similare justifică şi tratarea formei nepersonale *-ing* ca o formă bifuncţională, deşi participiul în *-ing* şi Gerund-ul au origini diferite.

În limba engleză contemporană formele nepersonale pot da naştere, prin conversiune, altor părţi de vorbire. În cazul participiului în *-ing* şi al Gerund-ului, acest fapt a determinat pe mulţi gramaticieni să includă, pe lîngă ele, în „forma *-ing*" şi substantivul şi adjectivul verbal, care sînt omonime gramaticale externe ale formei nepersonale, adică părţi diferite de vorbire derivate din ea prin conversiune. Acest mod de a trata „forma *-ing*" şterge deosebirea categorială dintre participiul în *-ing* şi Gerund, ca omonime gramaticale interne ale formei nepersonale -ing, pe de o parte, şi substantivul şi adjectivul verbal, ca omonime gramaticale externe ale ei, pe de altă parte. În fapt, „forma -ing" este, pe planul omonimiei externe, o formă *polivalentă*, adică o formă convertibilă în părţi de vorbire diferite (verb la formă nepersonală — substantiv verbal — adjectiv verbal), iar pe planul omonimiei ei interne, o formă *polifuncţională*, adică o formă care poate îndeplini, în contexte diferite, funcţiuni gramaticale diferite, dar care aparţin aceleiaşi părţi de vorbire. De aici rezultă că substantivul şi adjectivul verbal în -ing nu îşi au locul alături de forma nepersonală -ing a verbului, ci trebuie să fie tratate în cadrul părţilor de vorbire respective.

Construirea formei nepersonale -ing

Forma nepersonală *-ing* se construieşte cu ajutorul desinenţei *-ing* din infinitivul scurt al verbului, după următoarele reguli ortografice:

a) verbele terminate la infinitiv în *e* mut pierd această vocală înaintea desinenţei *-ing:*

write	writing
produce	producing
love	loving

b) verbele terminate la infinitiv în *y* precedat de o consoană sau de o vocală păstrează terminaţia neschimbată înaintea desinenţei *-ing.*

cry	crying
study	studying
supply	supplying

c) verbele terminate la infinitiv în *ie* schimbă aceste vocale în *y* înaintea desinenţei *-ing:*

lie	lying
die	dying

d) verbele monosilabice terminate într-o consoană precedată de o vocală scurtă dublează consoana finală înaintea desinenţei *-ing*, pentru a se păstra valoarea scurtă a vocalei:

sit	sitting
run	running
dam	damming
nod	nodding

Aceeaşi regulă se aplică verbelor bisilabice cu accentul pe ultima silabă:

per'mit	per'mitting
for'bid	for'bidding

dar

'listen	'listening

deoarece accentul cade pe prima silabă.

Aceeaşi regulă este valabilă pentru verbele polisilabice terminate în *l*, indiferent de accent:

'travel	'travelling
com'pel	'compelling

Forma nepersonală *-ing* nu are un corespondent categorial perfect în limba romînă nici ca participiu, nici ca Gerund, deşi între participiul englez în *-ing* şi gerunziul romînesc există asemănări sub raportul unora dintre funcţiunile lor sintactice.

FORMA -ING *CA PARTICIPIU*
(The *-ing* Participle)

Generalităţi. Forma *-ing* ca participiu este o formă nepersonală a verbului care denumeşte *o acţiune în desfăşurare* sau o stare nelegate prin categoriile persoanei sau numărului de un agent.

CARACTERISTICILE VERBALE ALE PARTICIPIULUI ÎN -ING

Spre deosebire de infinitiv şi de forma *-ing* ca Gerund, participiul în *-ing* are o natură exclusiv verbală, exprimată în următoarele caracteristici:

1) Are categoria gramaticală a timpului, iar în cazul verbelor tranzitive şi categoria diatezei (v. I, p. 541).

2) Poate fi însoţit, în funcţie de valenţele sale semantico-gramaticale, de diferiţi determinanţi ai verbului:

a) un *subiect*, faţă de care se află într-un raport predicativ, în construcţia absolută cu nominativ şi participiul în *-ing* (v. I, p. 545) şi în construcţia absolută prepoziţională cu participiu în *-ing*.

After the exchange of a few more compliments, they bade the company good night and went out; *the girl gathering up* the pots and glasses as they did so, and *lounging out* to the door with her hands full, to see the party start. (C h. D i c k e n s, *Oliver Twist*)

b) un *complement direct*, dacă verbul este tranzitiv:

He walked slowly up the street towards Denny's lodgings, *realizing* once again *how his whole orderly conception of the practice of medicine* was toppling about him. (A. J. C r o n i n, *The Citadel*)

c) un *complement prepozițional:*

Looking into his eyes, I realized the truth.
The very first morning he would be standing on the verandah *looking at the big pit...* (D. L e s s i n g, *The Antheap*)

d) un *complement circumstanțial* (în afară de cel de mod):

"Tommy", she said, *sitting on the edge of his bed in the dark. (Ibid.)*

"There you are," he would say, *stepping* heavily off the chair on to the charwoman's corns, and surveying the mess he had made with evident pride. (J. K. J e r o m e, *Three Men in a Boat*)

N o t ă. Ca și în cazul infinitivului, determinanții și modificatorii participiului în *-ing* nu sînt părți separate de propoziție, ci intră ca elemente componente, neanalizabile sintactic în părți de proporziție reprezentate de el.

În virtutea naturii sale verbale, participiul în *-ing* intră ca parte notională în alcătuirea timpurilor conjugării continue active și pasive (v. I, p. 393 et seq.).

The rain is *slackening*.
New blocks of flats were *being built* everywhere.

Paradigma participiului în *-ing*

În limba engleză contemporană, participiul în -ing are categoria gramaticală a *timpului* și a *diatezei*, exprimate în următoarea paradigmă:

Timp	Diateza	
	activă	pasivă
Participiul nedefinit (Indefinite Participle)	calling (chemînd)	being called (fiind chemat)
Participiu perfect (Perfect Participle)	having called (chemînd)	having been called (fiind chemat)

Formarea timpurilor participiului în *-ing*.

1) Participiul nedefinit, diateza activă, se formează cu ajutorul desinenței *-ing* din infinitivul scurt al verbului.

2) Participiul nedefinit, diateza pasivă, *being called*, se formează din participiul nedefinit al verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

3) Participiul perfect, diateza activă, *having called*, se formează din participiul nedefinit activ al verbului *to have* şi participiul trecut al verbului principal.

4) Participiul perfect, diateza pasivă, *having been called*, se formează din participiul perfect al verbului *to be* şi participiul trecut al verbului principal.

Notă. Forma negativă a participiului în *-ing* se construieşte aşezînd negaţia *not* înaintea paradigmelor lui: *not calling* (*having called* ,*being called* etc.)

Redarea participiului în *-ing* în limba romînă

Participiul în *-ing* poate fi redat în limba romînă, în funcţie de paradigmă şi context, prin diferite mijloace:

1) Printr-un gerunziu (sau o construcţie gerunzială) activ sau pasiv:

Quickening their pace, they turned up a road upon the left hand. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
(Grăbind pasul, o luară pe un drum la stînga.)

Being assisted by the doctor, he managed to sit up in bed for a minute or so. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)
(Fiind ajutat de medic, reuşi să se ridice în pat pentru cîteva clipe)

But to-day *having been occupied* elsewhere, he had not been able to arrive at the Chase Farm till late in the afternoon. (G. Eliot, *Adam Bede*)
(Dar astăzi, *fiind ocupat* în altă parte, nu reuşise să ajungă la Chase Farm decît după-amiază tîrziu.)

2) Printr-o propoziţie atributivă:

He got up, went to the window, and stared at the dusky hillside and the dark little figure *tearing* down it. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)
(Se ridică, se duse la fereastră şi se uită atent la colina învăluită în umbră şi la silueta măruntă, întunecată, *care gonea la vale*.)

3) Printr-o propoziţie circumstanţială, după ideea pe care o exprimă:

Having helped her also to another bun and *refilled* her mug with milk, I said nonchalantly — "Mr. Rochester is not likely to return soon, I suppose?" (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)
(*După ce am mai servit-o* cu o gogoaşă şi i-am *umplut din nou* cana cu lapte, am spus cu un aer de nepăsare — „Probabil că dl. Rochester nu se întoarce curînd, nu-i aşa?")

Categoria timpului

La fel ca şi în cazul infinitivului, categoria timpului are la participiul în *-ing* un caracter relativ.

1) Participiul nedefinit, activ şi pasiv, denumeşte, de regulă, o acţiune simultană în prezent, trecut sau viitor cu timpul verbului la mod predicativ atunci cînd intră în relaţii cu el (complement circumstanţial de timp, parte dintr-un predicat verbal compus modal):

When *entering* the room, you will see a book-case on your left.

2) Participiul perfect activ arată că acţiunea denumită de el este anterioară celei exprimate de verbul predicativ:

And *having turned* the car into the garage, the three made their way through the rear entrance into the kitchen. (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

The steep was so great that, *having reached* the wicket, she stopped a moment to breathe... (Th. Hardy, *The Withered Arm*)

Categoria diatezei

Între formele active şi cele pasive ale participiului în *-ing* există unele deosebiri, formele pasive avînd mai puţine funcţiuni şi fiind mai rar folosite decît cele active.

Funcţiunile sintactice ale participiului în *-ing*

Participiul în *-ing* poate îndeplini în propoziţie următoarele funcţiuni:

1) Parte dintr-un atribut:

"What's that!" he cried, starting up, and catching sight of a figure standing by the door. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

When he had been sitting for the best of an hour, however, an elderly mariner, *carrying a newspaper*, came out of the inn and sat down beside him. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

Această funcţiune, care poate fi îndeplinită numai de participiul nedefinit, activ sau pasiv, este rezultatul elipsei subiectului şi, parţial, a predicatului unei propoziţii relative în care participiul nedefinit este verbul principal:

I caught sight of a man *standing by the door* =
I caught sight of a man *who was standing by the door*.

Participiul nedefinit pasiv folosit ca parte a unui atribut denumeşte o acţiune durativă.

2) Complement circumstanţial sau parte dintr-un complement circumstanţial:

a) de *timp:*

Taking his seat by the front, he watched all the parishioners file in. (Th. Hardy, *The Withered Arm)*

This done, they returned to the house, and *being shown* into a parlour, took off their great coats and hats, and showed what they were. (Ch. Dickens, *Oliver Twist)*

And Roberta in turn, *having reached* her table and *paused* to note if by any chance anyone had observed her, now looked cautiously about, a strained and nervous look in her eyes. (Th. Dreiser, *An American Tragedy)*

După cum s-a arătat în legătură cu categoria timpului, în cazul unor verbe de mişcare şi de percepţie, ca: *to enter, to arrive, to hear, to feel* etc. avînd, semantic sau contextual, un caracter terminativ, se foloseşte participiul nedefinit pentru a exprima un raport de anterioritate în locul participiului perfect.

În această funcţiune, participiul în *-ing* este adeseori introdus prin conjuncţiile *when* şi *while* pentru a i se delimita sensul temporal de cel cauzal.

Participiul în *-ing* al verbului *to be* nu este folosit după *when* şi *while.*

b) de *cauză:*

Această funcţiune poate fi îndeplinită de toate formele participiului în *-ing.*

Finding it useless to argue with him, I left the room.

At the same time, *being* rather *estranged* and hence *embarrassed* by his recent treatment of her, he was puzzled as to just what attitude to assume in a situation where obviously something was wrong. (Th. Dreiser, An *American Tragedy)*

c) de *mod* şi de *împrejurări însoţitoare:*

There he came, eyes open, ugly, *watching the cape.* (E. Hemingway, *The Undefeated)*

Half the distance closer, a tall young Negro was playing with a basketball, *shooting* at a basket-rim mounted on one of the buildings. (L. Brown, *Iron City)*

And watch it as it flows, *ever singing, ever whispering,* out to meet its king, the sea — till our voices die away in silence, and the pipes go out. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

Participiul perfect este rar folosit în această funcţiune.

d) de *comparaţie,* introdus de conjuncţia *as if* sau *as though:*

She sat forward *as if driving* a horse that was running away. (Meridel Le Sueur, *Salute to Spring)*

He looked back, as though *hoping* to see her once more.

3) Nume predicativ sau parte dintr-un nume predicativ, după verbele *to stand, to sit, to lie:*

A young man knocked smouldering logs of the fire together, picked up his spears and *stood gazing* over the vast wilderness of his hunting grounds. (K. S. P r i c h a r d, *The Roaring Nineties)*

The girl lay *musing*.

Această funcțiune poate fi îndeplinită numai de participiul nedefinit.

4) Parte dintr-un complement direct complex (Acuzativ cu participiu n *-ing)*.

Această funcțiune este îndeplinită numai de participiul nedefinit:

He heard somebody *crying*.
They left her *feeling strange and old*. (C h. B r o n t ë, *Jane Eyre)*

Participiul în *-ing* în expresii parentetice

Asemenea infinitivului, participiul în *-ing* este folosit în diverse expresii parentetice (Parenthetic Phrases), servind drept element introductiv. Asemenea expresii sînt: *Generally speaking..., Strictly speaking..., Roughly speaking... Judging by appearances...* etc.

CONSTRUCȚII PREDICATIVE CU PARTICIPIUL ÎN *-ING*

Construcțiile predicative cu participiul în *-ing* sînt construcții formate dintr-un substantiv sau un pronume și un infinitiv legate prin relații asemănătoare celor dintre subiect și predicat, cu deosebirea esențială că acest raport nu este exprimat formal, ci are un caracter implicit.

Complexul sintactic astfel format îndeplinește funcțiunea de parte de propoziție.

În limba engleză contemporană există următoarele construcții predicative cu participiul în *-ing:*

1) Acuzativul cu participiul în *-ing* (the Accusative with the *-ing* Participle).

2) Nominativul cu participiul în *-ing* (the Nominative with the *-ing* Participle).

3) Construcția absolută cu nominativ și participiu în *-ing* (the Nominative Absolute *-ing* Participle Construction).

4) Construcția absolută prepozițională cu participiul în *-ing* (the Prepositional Absolute Construction with the *-ing* Participle).

5) Construcția obsolută cu nominativ (the Absolute Nominative Construction).

a. **Acuzativul cu participiul în -ing**

Este o construcţie formată dintr-un substantiv sau pronume în acuzativ şi un infinitiv care se află faţă de acesta într-un raport predicativ. Această construcţie îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de complement complex (v. II, p. 217).

Acuzativul cu participiul în -ing este folosit după următoarele categorii de verbe:

a) Verbe care exprimă o percepţie: *to feel, to see, to hear, to watch, to observe, to notice* etc.:

> You see *me writing* all those letters, don't you? And you see *me getting* a lot of letters back too. (L. Brown, *Iron City)*
>
> Mr. Marvel pulled his mouth askew and scratched his cheek and felt *his ears glowing.* (H. G. Wells, *The Invisible Man)*

Aceste verbe pot fi urmate în egală măsură şi de un acuzativ cu infinitiv, cele două construcţii reprezentînd sinonime ideografice, dat fiind că între ele există o anumită deosebire, şi anume o deosebire de aspect. În timp ce infinitivul arată că acţiunea are un caracter încheiat, terminativ, sau o denumeşte ca un act în sine, participiul în *-ing* arată că ea are un caracter durativ, de proces în desfăşurare:

> The ground was torn up... I heard *somebody crying.* I thought somebody was screaming... I heard the *machine guns* and *rifles firing* across the river and all along the river. There was a great splashing and I saw the *star-shells go up* and *burst* and *float* whitely and *rockets going up* and heard the bombs, all this in a moment, and then I heard close to me *someone saying* „mama mia! Oh, mama mia!"... Oh, oh, oh, oh!" then *chocking,* Mama, mama mia." (E. Hemingway, *A Farewell to Arms)*

b) Verbe ca *to keep, to find, to leave, to set,* precum şi *to catch, to find:*

> She kept *the gramophone playing* the whole day.
> Yet he still *found himself struggling* toward some solution of the problem, striving to group the symptoms under the heading of some recognized disease. (A. J. Cronin, *The Citadel)*
>
> The hunt for overtime to make up inadequate wages to a living basis... set *every worker competing* with every other worker to make up his own individual wage packet... *("Labour Monthly",* September, 1957)
>
> His eyes, presently wandering from his work, caught *the sunset blazing* at the back of the hill. (H. G. Wells, *The Invisible Man)*

Tot din această categorie fac parte şi verbe ca *to send* şi *to fling:*

Soames pushed back the table with a movement of anger, which sent *the account sheets fluttering* to the ground. (J. Galsworthy, *The Man of Property)*

Amelia flung *the bottle crashing* into the fire place. (W. M. Thackeray, *Vanity Fair)*

Notă. Verbul *to have* cu sens cauzativ poate fi urmat şi de un acuzativ cu participiul în *-ing*:

I'll have *you speaking* Rumanian in less than six months.

După *won't have*, ca în: I *won't have you trying* to send our Dick down the pit again (J. Lindsay, *Betrayed Spring*), nu urmează un acuzativ cu participiul în *-ing*, ci un acuzativ cu gerund.

b. Nominativul cu participiul în *-ing*

Nominativul cu participiul în *-ing* este o construcţie pasivă formată dintr-un substantiv sau adjectiv în cazul nominativ şi un infinitiv care se află cu el într-un raport predicativ şi care este separat de el printr-un alt verb la mod personal.

Această construcţie îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de subiect complex (Complex Subject, v. I, p. 182). Ea este folosită cu verbe tranzitive ca *to see, to hear, to keep, to leave, to catch, to find* etc., care la diateza activă sînt urmate de un acuzativ cu infinitiv. Folosirea complexului pasiv în locul celui activ urmează regulile folosirii diatezei pasive (v. I, p. 508):

They were seen *talking* together.
We were kept *working*.
He was tried and found *wanting*.

c. Construcţia absolută cu nominativ şi participiu în *-ing*

Este o construcţie formată dintr-un substantiv sau pronume în cazul nominativ şi un participiu în *-ing* nedefinit sau perfect, aflat cu el în raport de predicat în cadrul unui complex sintactic în care nu există un verb la mod predicativ. Subiectul construcţiei predicative nu coincide cu subiectul propoziţiei a cărei parte ea este:

Gertrude Lodge talked most, *Rhoda replying with monosyllabic preoccupation.* (Th. Hardy, *The Withered Arm*)

The boy again promised, unattentively this time, *his mother not observing that he was cutting a notch with his pen-knife in the beech-backed chair. (Ibid.)*

The value of "x" being known, the value of „y" can be found.

35 — c. 876

În vorbirea familiară construcţia cu nominativ şi participiu în *-ing* este întîlnită în combinaţie cu *it, this, that, such, there:*

There being nothing else to do we went home.

Construcţia absolută cu nominativ şi participiul în *-ing* îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de complement circumstanţial:

a) de *timp:*

Supper being ended, Mr. Sykes... threw himself on the bed. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

b) de *cauză:*

At his store he had idled, *there being no need to write.* (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

c) de *împrejurări însoţitoare:*

În această funcţiune construcţia absolută stă de obicei la sfîrşitul propoziţiei.

"No, I haven't, Bert," he replied most dismally and wearisome, *his own mental tether having been strained to the breaking point.* (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

d) de *condiţie:*

Weather permitting, we shall go to the sea-side early in June.

d. Construcţia absolută prepoziţională cu participiul în -ing

Construcţia absolută propoziţională cu participiul în -ing diferă de construcţia precedentă prin faptul că este introdusă prin prepoziţia „with", guvernînd un substantiv sau pronume în acuzativ, ca subiect al complexului.

Construcţia absolută prepoziţională îndeplineşte, de regulă, în propoziţie funcţiunea de complement circumstanţial de împrejurări însoţitoare:

A fair prospect indeed and an unforgettable moment when one comes for the first time to the crest of a hill and looks over an unknown country shimmering in the sun, *with the white coiling lanes inviting exploration.* (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Această construcţie este frecventă mai ales în limba literară, în vorbirea curentă preferîndu-se o subordonată.

e. Construcţia absolută cu nominativ

În afară de construcţia absolută cu nominativ şi participiu în *-ing*, în limba engleză contemporană există şi construcţii absolute care nu conţin nici un element verbal. În această construcţie al doilea element este:

a) un adjectiv aflat în raport de nume predicativ față de substantivul în nominativ cu funcțiune de subiect. Construcția absolută servește în propoziție drept complement circumstanțial de timp sau de împrejurări însoțitoare:

They presently entered softly, with quickened pulses, talking in whispers, *ears alert to catch the slightest sound, and muscles tense and ready for instant retreat.* (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

Notă. Folosirea unui participiu în *-ing* într-o astfel de construcție îi dă un sens cauzal: *The meeting being over* we did not find him.

b) o construcție adverbială aflată în raport circumstanțial cu subiectul în nominativ:

I watched him leaning against the door, *pipe in mouth.*

...and he saw himself, *stick in hand,* astride on his two legs at the edge of the pit, *his hat on the back of his head.* (D. Lessing, *The Antheap*)

Pipe in mouth, stick in hand, his hands in his pockets sînt construcții tradiționale.

FORMA -ING CA GERUND

(The Gerund)

Generalități. Forma *-ing* ca Gerund este o formă nepersonală a verbului, specifică limbii engleze. Ea se deosebește de forma *-ing* ca participiu prin natura sa dublă, posedînd, alături de caracteristici verbale, și unele caracteristici substantivale.

1. CARACTERISTICILE VERBALE ALE GERUND-ULUI

1) Are categoria gramaticală a timpului, iar în cazul verbelor tranzitive, și categoria diatezei (v. I, pp. 550, 551).

2) Poate fi însoțit, în funcțiune de valențele sale semantico-gramaticale, de diferiți determinanți ai verbului:

a) un complement direct, dacă verbul este tranzitiv:

Her greatest problem was not how to get to Casterbridge, but what means she should adopt for obtaining *admission to the jail.* (Th. Hardy, *The Withered Arm*)

b) un complement prepozițional:

You're not thinking of *staying* in town *with him,* are you? (J. Aldridge, *The Hunter*)

5*

c) un complement circumstanţial:

Before *following* her *in her round of seeking*, let us look at the sphere in which her future was to lie. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

3) Poate fi modificat de un complement circumstanţial de mod:

On looking *intently* forward, Oliver saw that the water was just below them. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

Notă. Ca şi în cazul celorlalte forme nepersonale, determinanţii şi modificatorii unui Gerund nu sînt părţi separate de propoziţie, ci intră ca elemente constitutive în partea de propoziţie, în afară de cazul cînd Gerund-ul face parte dintr-un predicat compus verbal şi cînd determinanţii şi modificatorii săi devin părţi secundare ale propoziţiei în raport cu întregul predicat. Astfel, în propoziţia Their *taking it in the way they did* irritated me, tot ceea ce urmează după Gerund este parte din subiect, în timp ce în propoziţia We started *running after him*, *after him* este complement prepoziţional, parte secundară a propoziţiei.

Singura funcţiune cu caracter verbal pe care o poate îndeplini gerund-ul în propoziţie este aceea de parte a unui predicat verbal compus aspectiv. (v. II, p. 188).

2. CARACTERISTICILE SUBSTANTIVALE ALE GERUND-ULUI

1) Morfologice:

Spre deosebire de infinitiv, Gerund-ul are şi caracteristici substantivale morfologice:

a) poate fi guvernat de o prepoziţie:

I shall certainly make a point *of taking up* cudgels in the House. (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

b) poate fi determinat de un adjectiv posesiv sau de un substantiv în cazul genitiv (sintetic):

It reminded us, for the first time since *our* being called, of its existence. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

He seemed much vexed by *Oliver's* not expressing any greater curiosity on the subject. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

2) Sintactice:

Asemenea infinitivului, Gerund-ul poate îndeplini în propoziţie o serie de funcţiuni sintactice proprii substantivului.

Caracteristicile substantivale ale Gerund-ului se datorează originii sale substantivale. El s-a dezvoltat dintr-un substantiv verbal terminat în engleza veche în *-unde*. Ulterior acest sufix s-a transformat în *-ing*, fapt în urma căruia Gerund-ul a devenit omonim cu participiul în *-ing*. Prin verbalizare, Gerund-ul a dobîndit unele particularităţi verbale, fără a-şi pierde însă însuşirile substantivale primare. Faptul că el a păstrat caracteristici substantivale morfologice şi că dă naştere prin conversiune unui substantiv verbal abstract arată că verbalizarea sa nu este deplină.

Identitatea de formă a Gerund-ului cu participiul în *-ing* în limba engleză contemporană îndreptăţeşte tratarea lor ca două funcţiuni diferite ale formei nepersonale *-ing* a verbului (v. I, p. 536).

Paradigma Gerund-ului

Ca formă verbală, Gerund-ul are categoria gramaticală a timpului şi a diatezei, la fel ca şi participiul în *-ing*.

Timp	Diateză	
	activă	pasivă
Gerund-ul nedefinit (Indefinite Gerund)	calling	being called
Gerund-ul perfect (Perfect Gerund)	having called	having been called

Timpurile Gerund-ului se formează la fel ca şi cele ale participiului în *-ing* (v. I, p. 537).

b. **Redarea Gerund-ului în limba romînă**

Fiind o formă verbală proprie numai limbii engleze, Gerund-ul nu are, nici un corespondent direct în limba romînă. În funcţiune de context şi paradigmă el poate fi redat fie printr-o formă verbală, fie printr-una substantivală:

1) Printr-o propoziţie subordonată (cazul cel mai frecvent):

a) *circumstanţială*, atunci cînd Gerund-ul îndeplineşte în propoziţie funcţiunea de complement circumstanţial:

To-day... *after leaving* the Holyroods, one of those unemployed came up and spoke to me. (J. Galsworthy, *The Silver Box*) (Azi... *după ce am plecat de la familia Holyroods* unul dintre şomerii aceştia a venit la mine şi mi-a vorbit.) (propoziţie circumstanţială de timp)

She turned away *without speaking*. (A. Saxton, *The Great Midland*)
(Ea se îndepărtă *fără să spună un cuvînt.*)
(Propoziţie circumstanţială de mod)

b) *atributivă*, atunci cînd Gerund-ul este:
— parte dintr-un atribut:

There were sensational rumours about this gold *being found* in the Jilgarn Hills. (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties*)
(Circulau zvonuri senzaţionale *cum că aces aur a fos descoperit în munţii Jilgarn.)*

— parte dintr-un subiect:

Your leaving the latch-key in the door was quite bad enough. (J. Galsworthy, *The Silver Box)*
(A fost destul de rău *că ai lăsat cheia în* uşă).

c) *completivă directă*, atunci cînd Gerund-ul este parte dintr-un complement direct sau parte dintr-un predicat verbal compus:

I remember *being asked about it.*
(Îmi amintesc *că am fost întrebat de acest lucru.)*

She was elated and began *figuring* at once. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*
(Era transportată și începu *imediat să facă socoteli.)*

2) Printr-un *gerunziu:*

In writing this book my intention was to present, in the form of an interesting story, a faithful picture of working-class life... (R. Tressell, *The Ragged Trousered Philanthropists)*
(Scriind această carte, intenția mea a fost să înfățișez, sub forma unei povestiri interesante, un tablou fidel al vieții clasei muncitoare.)

3) Printr-un *infinitiv:*

Exploration is *experiencing* what you have not experienced before. (R. Aldington, *Death of a Hero)*
(A explora înseamnă *a cunoaște* ceea ce nu ai cunoscut mai înainte.)

Notă. În cazul de mai sus numele predicativ a cărui parte este Gerund-ul poate fi tradus și printr-o propoziție subordonată: „A explora înseamnă să cunoști ceea ce nu ai cunoscut mai înainte".

4) Printr-o *formă substantivală*, mai ales atunci cînd Gerund-ul este parte dintr-un atribut:

He stressed the necessity of closely *examining* the problem.
(A subliniat necesitatea *studierii* îndeaproape a problemei.)
The child burst out *crying.*
(Copilul izbucni *în plîns.*)

Categoria timpului

Ca și în cazul infinitivului și participiului în *-ing*, categoria timpului la Gerund are un caracter relativ.

1) Gerund-ul nedefinit activ și pasiv denumește, de regulă, o acțiune simultană în prezent, trecut sau viitor, cu timpul verbului la mod predicativ:

Dave *began shouting* questions and *pointing* toward the factory building; to himself he *kept saying* half out loud, "keep together, you damn scum". (A. Saxton, *The Great Midland)*

Prepoziția *before* dă acțiunii Gerund-ului un caracter de posterioritate:

Before following her in her round of seeking, let us look at the sphere in which her future was to lie. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*

2) Gerund-ul perfect activ şi pasiv denumeşte o acţiune anterioară timpului verbului la mod personal:

The milkwoman had inwardly seen, from the moment she *heard* of her *having been mentioned* as a reference for this man, that... (Th. Hardy, *The Withered Arm)*

Un raport de anterioritate poate fi exprimat însă şi de Gerund-ul nedefinit, ca, de pildă, după verbele: *to remember, to excuse, to forgive, to thank* şi după prepoziţiile *on (upon), after* şi *without:*

I *remember going* to the British Museum one day... (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

Excuse my *being* late.
On our *knocking* the door was instantly opened.

"After *seeing* you, I went round to this woman's lodgings, sir." (J. Galsworthy, *The Silver Box)*

Notă. În toate aceste cazuri se poate folosi însă şi Gerund-ul perfect.

Categoria diatezei

Sensul pasiv al Gerund-ului este exprimat, de regulă, prin forma diatezei pasive:

She insisted on *being admitted.*

După verbele *need, want, require, deserve,* precum şi după adjectivul *worth (worth while)* se întrebuinţează însă diateza activă în locul celei pasive:

This bridge wants *repairing.*
It is not worth *mentioning.*

Funcţiunile sintactice ale Gerund-ului

Gerund-ul poate îndeplini următoarele funcţiuni sintactice:
1) Parte dintr-un subiect:

Camping out in rainy weather is not pleasant. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*
Their taking it in the way they did irritated me. *(Ibid.)*

În această funcţiune Gerund-ul este adeseori introdus printr-un pronume introductiv-anticipativ:

It is hopeless *attempting to make a good fire,* so you light the methylated spirit stove, and crowd around that. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

"I'm quite sorry you're going, Manson. *It's* made quite a difference *your being here.*" (A. J. Cronin, *The Citadel)*

2) Parte dintr-un nume predicativ:

Exploration is *experiencing* what you have not experienced before.

3) Parte dintr-un predicat compus verbal aspectiv, după verbele ingresive: *to begin, to start,* durative: *to continue, to go on, to keep on* şi egresive: *to cease, to stop, to finish, to have done.*

The day after their theater visit he began *writing* her regularly. (Th. Dreiser, *Sister Carrie)*

Prospectors kept on *coming in* from the surrounding country with good reports. (K. S. Prichard, *The Roaring Nineties)*

It stopped *beating.* (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat)*

4) Complement direct sau parte dintr-un complement direct:
a) după verbe tranzitive care nu pot fi folosite cu un infinitiv: *to avoid, to deny, to enjoy, to give up, to leave off, to practise, to postpone, to put off, to need, to want (= to need)* şi după *to fancy* şi *to imagine* (în propoziţii imperative ca exclamaţii de surpriză):

He enjoyed *living in Camilla's house...* (D. Carter, *Fatherless Sons)*

I was just going to bed, he said... but I don't mind *stopping a minute for such a one as you.* (Th. Hardy, *The Withered Arm)*

Imagine *meeting* you here!

Notă. În cazul verbelor *to need, to want (=to need)* şi *to require,* Gerund-ul nu este însoţit de nici un determinant specific verbului. Totuşi, datorită sensului lui verbal pronunţat el nu poate fi considerat un substantiv verbal, cu atît mai mult cu cît, uneori, are o semnificaţie pasivă:

This chapter needs *rewriting* (=being rewritten).
Your hair wants *cutting.*
These are words that require *saying.*

b) după o serie de verbe care pot fi folosite deopotrivă şi cu un infinitiv: *to dread, to fear, to love, to like, to hate, to prefer, to neglect, to omit, to forget, to remember, to suggest, to propose, to attempt,* precum şi după *can't bear, can't forbear, can't afford* şi *can't help.* Cu aceste verbe Gerund-ul apare mai frecvent decît infinitivul, datorită naturii sale substantivale mai pronunţate:

I hate *disturbing* you (sau *to disturb* you). What do you intend *doing* today? (sau *to do* today).

"Do you remember giving anyone a drink?" (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

I couldn't help *walking* with my shoulders bent: I felt more unobtrusive that way. (G. Greene, *The Quiet American*)

În aceeaşi funcţiune sintactică Gerund-ul este introdus uneori printr-un *it* anticipativ:

> It isn't so much the money I mind as *having my book off the market when it was going so well*... (R. Aldington, *Death of a Hero*)

5) Complement prepoziţional sau parte dintr-un complement prepoziţional:

a) după diferite verbe cu prepoziţie condiţionată:

— intranzitive: *to abstain (from), to aim (at), to complain (of), to feel (like), to insist (on), to look (like), to object (to), to persist (in), to speak (of), to succeed (in), to think (of), to look forward (to)* etc.

— tranzitive: *to accuse somebody (of), to assist somebody (in), to prevent somebody (from), to suspect somebody (of)* etc.

> George . . . insisted *on going to the Embankment* to see the moonlight on the Thames. (R. Aldington, *Death of a Hero*)

> She saw that she would first need to get work and establish herself on a paying basis before she could think *of having company of any sort*. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

> You know what you said *about keeping discipline*... (L. Brown, *Iron City*)

> He was prevented by a previous engagement *from attending the debate*.

b) după o serie de adjective folosite predicativ, ca: *angry (at), amazed (at), astonished (at), averse (to* şi *from), aware (of), busy (in), capable (incapable) (of), conscious (of), engaged (in), fond (of), guilty (of), ignorant (of), indignant (at), interested (in), late (in), long (in), near (to), pleased (displeased) (at), proud (of), rich (in), right (in), sure (of), surprised (at), worth, wrong (in)*:

> Hustwood was... capable *of creating a good impression*. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

> Perhaps you'll say the man's employer was *wrong in dismissing him*? (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

> Mr. Upjohn desired to make George a disciple, and George was not *averse from making use* of Mr. Upjohn. (R. Aldington, *Death of a Hero*)

Unele dintre aceste adjective, ca: *averse, aware* şi *worth*, nu pot fi folosite decît predicativ şi însoţite de o complinire prepoziţională fără de care ele nu au înţeles deplin.

Dintre celelalte, unele ca *fond (of), capable (of), long (in)* se cer întotdeauna însoţite, tot datorită semanticii lor contextual incomplete, de o complinire prepoziţională atunci cînd sînt folosite predicativ. În aceste cazuri între adjectiv şi complinirea lui există o relaţie semantico-gramaticală condiţionată.

Celelalte adjective pot fi folosite predicativ şi fără o complinire prepoziţională, dar cu sens diferit, complinirea avînd doar rolul de a preciza sensul construcţiei, fără a fi o necesitate semantico-gramaticală:

He was busy. He was busy *in working his diploma-work.*
We were surprised. We were surprised *at his coming back so soon* (at his unexpected return etc.).

Notă. Cînd *pleased* (displeased) este urmat de un substantiv, el este folosit cu prepoziţia *with.*

După toate aceste adjective predicative se foloseşte o construcţie complexă cu Gerund, îndeplinind funcţiunea de complement prepoziţional al predicatului nominal.

6) Parte dintr-un complement complex *(Complex Object,* v. II, p. 215).

a) *direct,* după o serie de verbe, ca: *to mind* (la formele interogative şi negative), *to excuse:*

She disliked *him smoking* cigars.

"You'll excuse *me going,* I'm rather pressed tonight." (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

This of course, for a long time prevented *his obtaining work* from any but crank periodicals... (R. Aldington, *Death of a Hero)*

b) *prepoziţional,* după o serie de verbe cu prepoziţie condiţionată, ca: *to agree (to, with), to approve (of), to insist (on), to object (to), to rely (on, upon)* etc., dintre care unele sînt folosite şi în afara unui complex:

He doesn't agree *to the children being always kept indoors.*

I had promised *of your being quiet and silent.* (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

7) Complement circumstanţial sau parte dintr-un complement circumstanţial.

În aceste funcţiuni Gerund-ul este întotdeauna precedat de o prepoziţie, care indică şi felul circumstanţialului:

a) de *timp:*

...and *after meditating* for a long time, concluded that he had been selected to perform some ordinary menial offices for the housebreaker. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

b) de *cauză:*

When six o'clock came she hurried eagerly away, her arms aching and her limbs stiff *from sitting* in one position. (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

c) de *mod* şi *împrejurări însoţitoare:*

Of course, you may say they solved the economic problem *by dodging it.* (R. Aldington, *Death of a Hero*)

d) de *scop:*

Her greatest problem was not how to get to Casterbridge, but what means she should adopt *for obtaining* admission to the jail. (Th. Hardy, *The Withered Arm*)

8) Parte dintr-un atribut guvernat de o prepoziţie (de cele mai adeseori *of*), după substantive, ca: *air (of), chance (of), difficulty (of), fear (of), honour (of), hope (of), idea (of), impossibility (of), importance (of), intention (of), means (of), method (of), necessity (of), objection (to), opportunity (of), possibility (of), practicability (of), problem (of), process (of), prospect (of), purpose (of), sense (of), way (of):*

Now — you'll have your chance *of saying what you want to say presently.* (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

She wondered at the magnitude of this life and at the importance *of knowing much in order to do anything in it at all.* (Th. Dreiser, *Sister Carrie*)

Then came the loud ringing of a bell, mingled with the noise of fire-arms, and the shouts of men, and the sensation *of being carried over uneven ground at a rapid pace.* (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

CONSTRUCŢIILE PREDICATIVE CU GERUND

Asemenea celorlalte forme nepersonale ale verbului, Gerund-ul intră în compunerea unor construcţii complexe, în care elementul verbal se află într-un raport predicativ faţă de un substantiv sau pronume ca purtător al acţiunii denumite de Gerund:

I do not approve of *his going away.*

Adjectivul *his* care îl însoţeşte pe *going away* este subiectul logic al acţiunii denumite de Gerund, care se află faţă de el într-un raport predicativ. Complexul sintactic astfel format îndeplineşte funcţiunea de parte de propoziţie.

Purtătorul acţiunii este exprimat:

a) printr-un substantiv în cazul genitiv sau un adjectiv posesiv, atunci cînd el este o fiinţă (genitiv cu Gerund):

He seemed very much vexed by *Oliver's not expressing* any curiosity on the subject. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

It reminded us, for the first time since *our being called,* of its existence. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

b) printr-un substantiv sau pronume în cazul acuzativ, cînd purtătorul acţiunii este un lucru (acuzativ cu Gerund):

I could imagine *the sound travelling* across the fields of paddy, listened to by whom? (G. Greene, *The Quiet American*)

Există şi cazuri cînd, deşi purtătorul acţiunii este o fiinţă, elementul nominal nu poate sta decît în cazul acuzativ, deoarece el are un atribut în postpoziţie:

I remember *a friend of mine buying* a couple of cheese at Liverpool.

În limbajul familiar purtătorul acţiunii Gerund-ului este frecvent exprimat printr-un substantiv sau pronume personal în cazul acuzativ şi atunci cînd este o persoană:

It's simply beastly *everyone knowing* your affairs. (J. Galsworthy, *The Silver Box*)

"It's funny, "Paul Harper said." *Me pressing* my face here against this wire makes me remember about when I was a kid. (L. Brown, *Iron City*)

But no, you keep sticking round in here, worrying about *me getting back*. (*Ibid.*)

Notă: Această construcţie este folosită şi după verbul *to have*: I won't have *you talking to me like that*.

Construcţia predicativă în care subiectul logic al Gerundului stă în cazul acuzativ reprezintă o sintagmă omonimă cu acuzativul cu participiul în *-ing*, de care se deosebeşte însă prin relaţiile sintactice condensate în ea.

Construcţia predicativă cu Gerund îndeplineşte, de regulă, funcţiunea sintactică de complement complex direct sau prepoziţional, de subiect sau de complement circumstanţial.

C. *PARTICIPIUL TRECUT*
(The Past Participle)

Participiul trecut este forma nepersonală a verbului care denumeşte acţiunea ca un rezultat: *called* „chemat", *read* „citit", *gone* „dus". Asemenea participiului în *-ing*, el are o natură pur verbală.

Formarea participiului trecut

Participiul trecut al verbelor regulate se formează, la fel ca şi Past Tense, din forma scurtă a infinitivului, prin adăugarea desinenţei *-ed*, după următoarele reguli ortografice:

1) Verbele terminate la infinitiv în *e* mut pierd această vocală înaintea desinenţei *-ed:*

live — lived

2) Verbele terminate la infinitiv în *y* precedat de o consoană schimbă *y* în *i*:

try — tried

Notă. Cînd *y* este precedat de o vocală, el se menţine înaintea desinenţei: play — played.

3) Verbele monosilabice terminate într-o consoană precedată de o vocală scurtă dublează consoana finală pentru a se păstra valoarea scurtă a vocalei:

stop — stopped

Aceeaşi regulă se aplică verbelor polisilabice terminate într-o consoană precedată de o vocală şi avînd accentul pe ultima silabă, precum şi verbelor terminate în *l*, indiferent de accent:

pre'fer — pre'ferred
'travel — 'travelled
com'pel — com'pelled

Desinenţa *-ed* se pronunţă:

a) t după consoane surde (cu excepţia consoanei *t*):

asked [a:skt]

b) d după toate vocalele şi consoanele sonore (cu excepţia consoanei *d*):

lived [livd]

[strdid].

Aceeaşi regulă se aplică grupului *-ied* cînd acesta este neaccentuat: study — studied ['stʌdid]. În silabele accentuate, grupul *-ied* se pronunţă [aid]: reply — replied [ri'plaid].

c) id după consoanele *d* şi *t*, în care caz desinenţa formează o silabă neaccentuată:

visit — visited ['vizitid]

Notă. Pentru formarea participiului trecut la verbele neregulate v. I, p. 275.

În virtutea naturii sale verbale, participiul trecut intră în sistemul conjugării verbelor servind la formarea timpurilor perfecte, iar în cazul verbelor tranzitive şi al verbelor cu prepoziţie condiţionată, la formarea tuturor timpurilor şi modurilor diatezei pasive:

Diateza activă

Modul indicativ

Present Perfect	*Mai mult ca perfect*	*Viitorul anterior*
I have *called* (eu am *chemat*)	I had *called* (eu chemasem)	I shall have *called* (voi fi *chemat*)

Viitorul anterior în trecut

I should have *called*
(eu voi fi *chemat*)

Condiționalul trecut

I should have *called*
(eu aș fi *chemat*)

Infinitivul perfect

to have *called*
(a fi *chemat*)

Participiul perfect și Gerund-ul perfect

having *called*

Diateza pasivă

M o d u l i n d i c a t i v

Prezent	*Past Tense*	*Viitor*
I am *called* (eu sînt *chemat*)	I was *called* (eu am fost *chemat*)	I shall be *called* (eu voi fi *chemat*)
	Viitorul în trecut I should be *called* (eu voi fi *chemat*)	
Present Perfect	*Mai mult ca perfect*	*Viitor anterior*
I have been *called* (eu am fost *chemat*)	I had been *called* (eu fusesem *chemat*)	I shall have been *called* (eu voi fi fost *chemat*)
	Viitor anterior în trecut I shall have been *called* (eu voi fi fost *chemat*)	

M o d u l c o n d i ț i o n a l

Prezent	*trecut*
I should be *called* (eu aș fi *chemat*)	I should have been *called* (eu aș fi fost *chemat*)

I n f i n i t i v u l

Nedefinit	*Perfect*
to be *called* (a fi *chemat*)	to have been *called* (a fi fost chemat)

Participiul în -ing şi Gerund-ul

Nedefinit	Perfect
being *called* (fiind *chemat*)	having been *called* (fiind chemat)

Funcţiunile sintactice ale participiului trecut

Participiul trecut nu are funcţiuni sintactice proprii, ci apare ca parte de propoziţie sau ca element component al ei, uneori în urma unei elipse. Participiul trecut poate fi:

1) Parte dintr-un atribut (participiile trecute ale verbelor obiective tranzitive şi cu prepoziţie condiţionată):

It is the story of Lonnie James, a youth *framed* in a murder charge, and the fight to save his life *organized* and *waged* from inside the walls by three other Negro prisoners. (Prefaţă la "Iron City" de L. Brown)

It was Mr. Brocklehurst, *buttoned up* in a surtout, and looking longer, narrower, and more rigid than ever. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

Frequently it happened that among those *brought* in of a night there would be one or two who could not be awakened in the morning. (L. Brown, *Iron City*)

2) Parte dintr-un complement direct complex în cadrul căruia serveşte ca nume predicativ al complementului direct:

Feeling her whole slender body *shaken* by sobs, he was terribly alarmed. (J. Galsworthy, *The Man of Property*)

3) Parte dintr-un complement circumstanţial:

a) de *timp:*

One night *when tied* to the mast, as I explained, we were pumping on, deafened with the wind,... a heavy sea crashed aboard and swept clean over us. (J. Conrad, *Youth*)

b) de *cauză:*

A few walked with their heads up, but most of them covered their faces with their hands while the pickets, *driven back on both sides by lines of police*, shouted: "Scab, scab, scab!" (A. Saxton, *The Great Midland*)

Worn out with this torture of thought, I rose to my knees. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

c) de *condiţie*, precedat de conjuncţia *if:*

If *asked*, say I am in the library.
If *distilled*, water will become quite tasteless.

d) de *comparaţie*, precedat de conjuncţiile *as if*, *as though:*

He had been walking fast about the room, and he stopped, *as if suddenly rooted to one spot*. (Ch. Brontë, *Jane Eyre*)

CONSTRUCŢIILE PREDICATIVE CU PARTICIPIU TRECUT

Asemenea celorlalte forme nepersonale ale verbului, participiul trecut poate intra în compunerea unor construcţii complexe, alături de un substantiv sau pronume faţă de care se află într-un raport predicativ.

Complexul sintactic astfel format îndeplineşte funcţiunea de parte de propoziţie.

a. Construcţia „Acuzativ cu participiul trecut"

În această construcţie, care reprezintă în propoziţie un complement direct complex, participiul trecut este nume predicativ pe lîngă un substantiv sau pronume în funcţiunea de complement direct după:

a) verbe care exprimă o percepţie:

In the distance now, beyond the house, he saw *a column* of smoke *whipped* back low by the wind...

b) verbe care exprimă o poruncă:

Dr. Kemp's solar lamp was lit, albeit the sky was still bright with the sunset light, and his blinds were up because there was no offence of peering outsiders to require *them pulled down*. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

c) Verbele cauzative *to have* şi *to get:*

At least have *the straps* a little *loosened*... (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

The whole crowd get *their photos taken*... to be able to look at themselves in their old age in their gala get-up. (Sean O'Casey, *I Knock at the Door*)

I won't have *it given*. (E. L. Voynich, *The Gadfly*)

Uneori participiul trecut arată că acţiunea denumită de el s-a răsfrînt asupra complementului direct al verbului cauzativ:

He had his leg *broken*.

b. Construcția absolută cu nominativ și participiu trecut

Participiul trecut poate sta în raport predicativ față de un substantiv sau pronume în cazul nominativ, ca subiect al său:

"Oh, yes, I know," replied Roberta, standing tensely and nervously before him, her face white, *her hands* suddenly *clenched*, and looking up at him dubiously, and yet pleadingly. (Th. Dreiser, *An American Tragedy*)

This done, they returned to the house, and being shown into a parlour, took off their great-coats and hats, and showed what they were. (Ch. Dickens, *Oliver Twist*)

Construcțiile absolute cu nominativ și participiu formează o parte de propoziție, un complement circumstanțial.

a) de *timp:*

This duty done, we refilled our glasses, lit our pipes, and resumed the discussion upon our state of health. (J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*)

b) de *împrejurări însoțitoare:*

While one of the boys was worrying the tick with absorbing interest, the other would look on with interest as strong, *the two heads bowed together over the slate*, and the two souls dead to all all things else. (M. Twain, *The Adventures of Tom Sawyer*)

O altă construcție absolută este cea prepozițională, introdusă prin prepoziția *with:*

With one wall destroyed by a bazooka and *the doors buckled*, canvas curtains couldn't shut out the draughts. (G. Greene, *The Quiet American*)

OMONIMELE GRAMATICALE EXTERNE ALE FORMELOR NEPERSONALE ALE VERBULUI

Toate formele nepersonale ale verbului dau naștere, prin conversiune, unor omonime gramaticale externe, adică unor părți de vorbire diferite, dar avînd aceeași formă ca și ele.

Infinitivul

Infinitivul verbelor poate deveni prin conversiune (schimbarea categoriei gramaticale) substantiv:

verb	*substantiv*
(to) try	(a) try
(to) move	(a) move
(to) blackout	(a) blackout

Numeroase verbe complexe pot da naştere la substantive complexe:

(to) come down	(a) come-down
(to) rake off	(a) rake-off
(to) make up	make-up
(to) turn out	(a) turn-out

Participiul în -ing şi participiul trecut

Participiul în *-ing* şi participiul trecut dau naştere prin conversiune la adjective verbale:

> Like a reflection of their own cell block in an enormous *angled* mirror, they could see the entire side of the block opposite them; the sheer steel walls, painted gray, were softened by the *enclosing* trellis-work of bars. (L. B r o w n, *Iron City*)

Spre deosebire de participiu, adjectivul verbal derivat din el stă înaintea substantivului. Adjectivele verbale pot fi, ca orice alte adjective, calificative sau relative. Ele se deosebesc de primele printr-un grad mai slab de adjectivare. Unele adjective provenite din participii, *charming, pleasing, interesting, exciting, charmed, surprised, satisfied, pleased, excited,* au dobîndit toate însuşirile gramaticale ale adjectivului, în timp ce altele păstrează un pronunţat caracter verbal.

> So there was... and a particularly *inviting* look in her beautiful eyes. (R. A l d i n g t o n, *Death of a Hero*)

> A second server handed each his ration of bread while a third filled the *outstretched* cup with coffee. (L. B r o w n. *Iron City*)

În acest sens orice participiu poate deveni adjectiv prin simpla lui plasare ca atribut înaintea unui substantiv. Uneori este greu să se facă distincţie între un adjectiv verbal şi un adjectiv obişnuit. Deosebirea dintre ele constă în faptul că în timp ce adjectivul propriu-zis exprimă o caracteristică permanentă a obiectului sau a procesului, adjectivul verbal exprimă o însuşire ce caracterizează obiectul într-un anumit moment:

A *withering* arm.	An *interesting* book.
A *decided* chin.	A *decided* question.

Cînd o formă în *-ing* sau *-ed* este în postpoziţie şi este însoţită de determinanţi caracteristici verbului, ea este participiu. Astfel în:

At the bottom a pan was passed in through the bars to each man; into this, food was ladled from one of the large containers *wheeled* out from the kitchen by the serving gang. (L. Brown, *Iron City*)

He raised his head from the pillow... and stared suspiciously at Zach who was reading the *printed* card, *faded* and *yellowed* at the edge... *(Ibid.)*

wheeled este un participiu folosit atributiv, deoarece are determinanţi verbali specifici, *from the kitchen* şi *by the serving gang*, în timp ce *printed, faded* şi *yellowed* sînt adjective. Transformarea acestor atribute în propoziţii subordonate subliniază şi mai mult deosebirea dintre ele:

...food was ladled from one of the large containers which *were wheeled* out... by the serving gang (diateza pasivă, timpul Past Tense)

...that were faded and yellowed at the edges,... (predicate nominale).

Cînd o formă în *-ing* sau *-ed* apare ca parte omogenă, ea este adjectiv dacă cealaltă parte este adjectiv, şi participiu, dacă cealaltă parte este participiu. Astfel, în:

Marvel, *weeping* and *dishevelled*, his hat gone, the neck of his coat torn open, rushed in, made a convulsive turn and attempted to shut the door. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

weeping şi *dishevelled* sînt participii, deoarece se întîlnesc într-o serie de construcţii participiale: *his hat gone, the neck of his coat torn open* (nominativ cu participiu), pe cînd în:

It made me nervous and *excited*. (H. G. Wells, *The Invisible Man*)

excited este un adjectiv, deoarece este parte omogenă cu adjectivul *nervous*.

APENDICE.

TABLA DE MATERII

a ediției orignale a tuturor volumelor.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

VOLUMUL 1.

VOLUMUL 2.

Partea a II-a: MORFOLOGIA. (Partea I: Fonetica, v. Volumul 1.)

VOLUMUL 3.

E. Iarovici: Adjectivul. pp. 194-230.

E. Iarovici: Pronumele. pp. 230-253.

I. Poenaru: Numeralul. pp. 253-265.

VOLUMUL 4.

Verbul: pp. 265-562 (studiul Verbului ocupă Volumele 4, 5 şi 6).

I. Preda: pp. 265-381.

VOLUMUL 5.

V. Alcalay: Categoriile gramaticale ale verbului. pp. 381-506.

VOLUMUL 6.

VOLUMUL 7.

A. Gheorgițoiu: ADVERBUL. pp. 5-49.

VOLUMUL 8.

VOLUMUL 9.

C. G. Sandulescu. TIPURI DE PROPOZIȚII SUBORDONATE. pp. 259-276.

P. Iancovici: TOPICA. pp. 276-301.